

RUSAI VERŽIASI LINK LEMBERGO.

Londonas. Po trijų dienų smarkaus mušio, rusų kariūnė persilaužė per austro-vokiečių linijas ir perėjo per upę Zlota Lipa, kur atėmė svarbias pozicijas. Užėmę rusai tas pozicijas ir nuo augstųjų pradėjo smarkiai bombarduoti vokiečių ir austro abazus, kurie nespėjo pasitraukti. Taip gi bombarduojama yra ir priemiesis Brzezany. Tas ofensyvas rusams pridavė daug svarbos, nes nors Lembergas randasi už 50 mylių, bet rusai sulaužė priešų jėgas galės paimti į savo rankas geležinkelį Brzezany-Lemberg, kurs rusams daug pagalbės.

Veliausios Žinios.

Italai veržiasi link Trieste. Italai atnaujino ofensyvą ir visu smarkumu veržiasi Trieste link. Austro fortai prie Adriatiko, italų pusėtinai sugadinti. Italai sulaužė austro linijas ir piet ryčius nuo Gorizia ir paėmė nelaisvėn apie 6,000 austro. Teipgi paėmė miestą Noravilla su stipriomis pozicijomis.

Vokiečiai įsiveržė į Rumuniją. Vokiečių smarki kariūnė, susidedanti iš Bavarijos pulkų, stumdama rumunus atgal, jau įėjo į Rumuniją ir paėmė Rothenthurmą. Ties Kronstadtu teutonai sulaukė, bet vargiai jie čia ilgai stovės; rumunai juos neatlaikys.

Mušis ant Serbijos rubežiaus. Francuzai pakėlė mušį ant rubežiaus tarp Serbijos ir Bulgarijos. Mušį francuzai laimėjo. Atėmė iš bulgarų fortifikuotas pozicijas ir apvaldė Devedžili kalną.

Anglai paėmė du miestus. Macedonijoje anglų kariūnė persikėlė per upę Strumą ir paėmė du miestus: Pavlovą ir Proseniką.

Reikalauja Grekijos geležinkelio. Vice-admirolas Dartige Du Fomet, kamanduojas anglo-francuzų laivyno, įteikė Grekijai ultimatumą, reikalaujant, kad talkininkams būtų pavestas Piraeus-Larice geležinkelis pervežimui kariuinių ir, kad Grekijos laivynas prisidėtų prie talkininkų laivyno.

Nuo Redakcijos.

Mūsų sandarbininkas p. J. Svyrunėlis prašo mus pastebėti, kad No. 38 "Dirvos" po eilėmis "Gimtinė šalis" apleista jo parašas, kaip tu eilių autorias.

Jo parašas kasžinka išsimetė laužiant formas ir tas nepatėmyta prie korektų taisymo.

Iš Svietur

VOKIETIJAI GRĘSIA SUKILIMAS.

Berlynas. Iš priežasties, kad vokiečiai visuose karės frontuose yra labai mušami, visoje Vokietijoje viešpatauja didelis sujudinimas. Visi vokiečių laikraščiai kiek galėdami stengiasi skieisti žinias, ramindami žmones, nes kitaip galėtų prieiti prie sukilimų. Sako, kad francuzų ir anglų lai-

mėjimai kaip Somme, taip ir visame vakariniame fronte yra laikini ir kad Hindenburgas syki juos sumuš ant visados.

AMERIKOS FIRMOS TIES GELEŽINKELIUS CHINIJOS.

Pekinas. Chinijos valdžia padarė sutartį su amerikoniškomis firmomis Siems-Carey Co. iš St. Paul, Minn. ir American International Corporation, kurios greitai pradės tiesti Chinijoje geležinkelius. Tie nauji geležinkeliai Chinijai lešuos virš 100,000,000 dolerių. Ant kontrakto Chinų valdžia pasirašė. Geležinkeliai bus tiesiami turtingose ir labiau apgyventose provincijose, kaip: Shensi, Kansu, Hunan, Kwangsi, Kwangtung ir Chemiang, kurios turtingos yra įvairių mineralų kasyklomis.

GREKIJOS KABINETAS REZIGNAVO.

Londonas. Visas Grekijos kabinetas, išskyrus Dimitricupulą, rezignavo. Karalius Konstantinas priėmė ministrų rezignaciją. Žinios iš Atėnų pareina, kad naują ministrų kabinetą sudarysias Dimitricupulas, kurį bus pakviesti ir trys Venizelos šalininkai, Dinutras Demantidisas, buvęs tiesų ministris Venizelos kabinete, Konstantinas Zavistsamos, buvęs prezidento pasiuntiniu buto ir Kanafaris, buvęs seniau tiesų ministris. Nuo naujo kabineto priklausys ir toliaus Grekijos likimas.

VOKIEČIŲ ŠEIMYNINIAVIMAS BELGIJOJ.

Amsterdamas. Nekartą jau buvome rašę apie žiaurų vokiečių šeimyninkavimą Belgijoje. Šiomis dienomis žinios praneša, kad Brukselo gubernatorius generolas von Bissing savo nusprendimu pasmerkė 22 belgus mirtin. Prieš tokį nusprendimą buvo užprotestavę ispanai ir amerikoniai, gyvenanti Brukselyje, bet tas nieko negelbėjo. Sako, kad kalėjimai yra pilni netik vyrų, bet ir moterų, mergaičių ir vaikų, kurie kenčia neapsakomą vargą.

TORPĖDUOTI TRIS NORVEGIJOS LAIVAI.

Christinia. Vokiečių submarinas nuplaukęs ir vakarinį kraštą Atlantiko sutorpedavo tris Norvegijos garlaivius be jokio persegėjimo. Torpėduoti yra "Sissen", "Barn" ir "Falf Jarl". Įgula išgelbėta. Toks veikimas vokiečių submarinų vakariniame Atlantike, pertraukė visą Norvegijos komunikaciją, kadangi Norvegija guli pačiame pakraštyje Atlantiko, tai viskas buvo pervežama jūreimis. Valdžiškai paskelbta, kad vokiečių submarinai Norvegijai padarė nusiolių virš 9,000,000 dolerių.

JAPONIJOS KABINETAS REZIGNUOJA.

Tokio. Grafas Okumy, premieras Japonijos kabineto, apreiškė, kad jis ir viskas kabinetas nori rezignuoti. Okumy į savo vietą statė grafą Takaaki Kato, kaip vieną iš gabiausių politikų veikejų. Okumy yra

78 metų amžiaus. Jis buvo ministris užrubežinių reikalų. Pastaruoju laiku pa puolė po aštria kritika kaslink Japonijos ir Chinijos reikalų, buk netikusiai tuos reikalus vedė. Yra manoma, kad tas jį privertė prie rezignacijos apreiškimo.

Korėjos kunigaikštis ves Japonijos kunigaikštaitę.

Tokio. Korėjos karaliaus vyriausias sūnus Yi susižadavo su Japonijos generolo princo Nashimoto. Vyriausiąja duktere. Korėjos kunigaikštis dabar mokinas karės akademijoje, Japonijoje, turi 20 metų amžiaus, o jo sužadėtinė tik 15. Sužadėtinė teipgi mokinas. Vestuvės bus už keliatos metų.

SUSIMUSĖ DU GARLAIVIAI.

Marsilija. Viduržemio jūre, italų garlaivis "Enrico Millo" susimusė su nežinomu garlaiviu. Dalis įgulos išgelbėta. Garlaivis plaukė iš New Yorko ir perplaukęs Gibraltaro susmaugą sutiko nelaimę. Prigulė jo prie firmos Genevos saulų. Toje pačioje žinioje yra pažymėta, kad Atlantike nuskendo anglų garlaivis "Maywood". Įgula išgelbėta.

ANGLIJAI TRUKSTA ŽMONIŲ.

Londonas. Pastaruoju laiku Anglijoje labai atjaučiama stoką kareivių. Truksta teipgi ir darbininkų amunicijos fabrikuose. Anglijos valdžia sumanė pradėti mobilizaciją Airijoje. Ikišiol airiams nereikėjo tarnauti anglų kariūnėje. Manoma sumobilizuoti 50,000 airių. Beto Anglijos bus pašaukti kariūnėn visi tie kareiviai, kuriuos valdžia pirmiau buvo paliusavus. Amunicijos fabrikuose daugiausia dirba moteris.

NUSKANDINTA ANGLŲ GARLAIVIS.

Londonas. Gražiausias Anglijos pasazierinis garlaivis "Franconia", linijos Cunard, kurs plaukiojo tarpe Bostono ir Liverpolio, tapo nuskandintas vokiečių submarino. "Franconia", vežė 302 pasazierius, iš kurių 12 nuskendo. Garlaivis buvo vienas iš gražiausių garlaivių Anglijoje. Nuo Liepos mėnesio 1915 metų, tuo garlaivių buvo gabenama kariūnė. Anglijos valdžia turitina, kad pastaruoju laiku "Franconia" plaukiojo tik su pasazieriais.

VEL NUSKANDINTA TRIS LAIVAI.

Londonas. Vokiečių povandeninė valtis veikė kiek galėdamos. Nėra dienos, kad telegramos nepraneštų apie nuskandinimą vieno, kito laivo. Šiose dienose telegramos praneša, kad vokiečių povandeninė valtis nuskandino vėl tris laivus butent vieną anglų "Isle of Hastings", grekų "Samos" ir norvegų "Cederic". Iš Paryžiaus praneša, kad vokiečių povandeninė valtis nuskandino laivą "Strathag", ant kurio tarpe kitų pasazierų buvo ir amerikų.

TURKIJA KARIAUS IKI GALUI.

Amsterdamas. Buvo paskelbtos žinios, buk Turkija nori atskirai susitaikinti su kariaujančiomis šalimis. Dabar turkų vyriausybė pasikelbė, kad tai netiesa ir kad ji su savo talkininkais kariaus iki galui.

IŠ SUVIENYTŲ VALSTIJŲ

FRANCUZIJA SKOLINASI PINIGŲ.

New York, N. Y. Didelė vokiečių-amerikonų firma vardu Kuhn, Laeb & Co. užbaigė derybas su lyg kurių firma paskolina Francuzijai 50,000,000 dol. ant penkių metų su šešiais nušimčiais. Paskolintieji pinigai eis naudai nukentėjusių nuo karės, kaip: įtaisymui ligonbučių, įsteigimui našlaičiams prieglaudų, teikimui pagalbos našlėms, kurių vyrai yra žuvę karėje ir tt. Pirmiausia toji firma atsisakdavo dalyvauti paskolose.

AREŠTUOTA ĮTARIA MAS ŽMOGŽUDYS.

Toledo, O. Vietinė policija areštavo tulą Giovanni Labello, kurį įtaria kaip užmušėją savo pačios. Metai atgal jis gyveno Chicagoje, kur ir papildė žmogžudystę. Tikras vardas ir pravardė jo yra Aretos Giragas, 38 metų amžiaus, paimantis iš Armenijos. Ant įvairių klausimų, nieko neatsako, tiksliai kiek galėdamas ginasi, kad niekad Chicagoje negyveno. Pasodintas į kalėjimą, iki iš Chicagos atvažiuos policija su daromais.

SĄŽININGAS PASAZIERAS.

Reading, Pa. Gana įdomią ir iš dalies juokingą žinią pagarsino vietinė gatvėkari kompanija Reading Transit Company. Tulas pasazieras tai kompanijai atsiuntė laišką, kuriame buvo įdėtas "nikelis". Laiške rašoma, kad septyni metai atgal važiuodamas gatvėkariu neužsimokėjo kunduktoriui 5 centų. Per septynis metus jam sąžinė išmėtinėjo ir nedavė ramumo, kad 5 centais nuskriaudė kompaniją. Galiausiai nutarė atsilyginti.

NEW YORKE PIENO STOKA.

New York, N. Y. Farmerių unijos, kurios pristato New Yorkan pieną pareikalavo iš kompanijų, kad pakeltų mokestį. Kompanijos atsisakė išpildyti jų reikalavimus. Todėl unijos paliovė vežusios tiek pieno, kiek reikia visam miestui. Pirmiausia atveždavo vidutiniškai apie 2,500,000 kasdien, o dabar atveža vos tik 600,000 kvortų. Kompanijos nori supirkti pieną iš Pensylvanijos, Delaware, Illinois ir Kanados. Pastaruoju laiku jau pradėjo gabenti iš ten pieną.

PROTESTUOJA PRIEŠ CARRANZOS PASIELGIMĄ.

Washington, D. C. Suv. Valst. valdžia gavo aštrius protestus nuo Anglijos ir

Francuzijos ambasadorių prieš Carranzos pasielgimą su anglų ir francuzų bankais, kurie randasi Meksikos sostinėje. Tuos bankus Carranza apiplėšęs uždarė, iš ko daugelis anglų ir francuzų akcionierių panešė milžiniškus nuostolius. Protestai yra įteikti Suv. Valst., taikos komisijai, kuri perstatys Meksikos taikos komisijai. Ką Carranza ant to atsakys, nežinia.

\$6,000,000 ŽYDAMS NUKENTĖJUSIEMS NUO KARĖS.

New York, N. Y. Centralinis žydų komitetas sušelpimui nukentėjusių nuo karės pagarsino, kad per paskutinius du metus sušelpimui žydų nukentėjusių nuo karės, Amerikoje surinko 6,000,000 dolerių. Pinigai buvo išsiųsti sekančiai: į Rusiją \$1,800,000, į Poznaniją kunigaikštystę \$1,454,500, į Austro-Vengriją ir Galiciją \$1,065,000 ir į Palestiną 400,000. Kokia tai graži pinigų suma. Kada-gi mes lietuviai paseksime žydų pavyzdį?

TRUKIS UZBĖGO ANT GATVEKARIO.

Detroit, Mich. 13 žmonių užmuštų ir 33 sužeistų tapo, kuomet tavorinis trukis bėgdamas linija Grand Trunk užbėgo ant einančio pilno žmonių gatvėkario tarpe skersgatvių Dequindre ir Forest. Gatvėkaris tik numestas tolyn ir apverstas ant šono. Apart žmonių užmuštų ant vietos daug mirė bevežant į ligonbučius. Kas kaltas, ikišiol dar nepatirta. Sako, kad bus kalčiausiu geležinkelio sargas, kurs leido gatvėkarį, matydamas besitartinant trukį. Tai jau trečias panašus atsitikimas toje vietoje.

NUTEISTAS KALĖJIMAN VISAM AMŽIUI.

Grand Rapids, Mich. Tulas Scott Mausell iš Mancelion, Mich., teismo tapo pasmerktas visam amžiui į Jackson kalėjimą už nužudymą savo žmonos. Teisme jis prisipažino, kad iš anksto buvo suplanavęs apsiuvesti, paskui savo žmoną nužudyti, pasiimant jos pinigų, ką ir padarė tuojau po vestuvių.

STRAIKĄ LAIMEJO.

Nashville, Tenn. Buvo sustraikavę mašinistai, reikalaudami aštuonių valandų darbo ir pakėlimo algos. Darbdaviai išspradžiū nenorėjo išpildyti darbininkų reikalavimus. Po kelių dienų, straiko darbdaviai sutiko išpildyti darbininkų reikalavimus. Dabar mašinistai dirbs aštuonias valandas į dieną ir gaus 45c į valandą.

DIDELIS GAISRAS.

St. Louis, Mo. Šiomis dienomis ištiko gaisras kolegijoje vadinamoj Brolių Krikščionių. Ugnis teip staiga apėmė visą namą, kad vargiai kas suspėta išnešti. Sugedę du vienuoliai, kurie laike gaisro buvo ant penktos aukšto. Trečias vienuolis pavojaingai susižeidė, kuomet šoko žemėn nuo ketvirtos aukšto. Kada gaisras buvo užgesintas, apie 20 gaisrininkų esant ant ketvarto

augšto, lubos lužo ir visi gaisrininkai numarmėjo į sklepą. Daug pavojaingai susižeidė. Nuostoliai siekia apie 300,000 dol.

SUNKUS BAPTISTŲ PAS TORIŲ BUVIS.

Memphis, Tex. John Welsey Dickens, pastorius baptistų bažnyčios bandė nusizudyti koplyčioje Y. M. C. A. šaudamas į save iš revolverio. Namuose jo rasta neužadresuotas laiškas, kuriame apgailestauja pastorių likimą, kad mažą algą negali atsakančiai išsimaitinti su savo šeimyna. Laiške teipgi buvo pažymėta, kad jo sužadėdystė būtų kaip faktas, kad toks skurdas ir neatjautimas jų gyvenimo, priveda prie tokios desperacijos.

NETIKĖ EDISONO IŠRADIMAI.

Washington, D. C. Tarpe Daniels, Suv. Valst., laivyno sekretoriaus ir nekurių oficerų iškilo nesusipratimai kaslink vartojimo Edisono išrastos mašinerijos naujai statomiems Suv. Valst. submarinams. Oficerai tvirtina, kad labai yra pavojainga vartoti Edisono mašineriją submarinams ir kaip faktą paduoda submariną E-2, kurs pradžioje šių metų eksplodavo jūre. Komisija tyrinėdama Edisono mašineriją, patyrė, kad jos yra gana pavojaingos. Daniel tą viską slėpė, mat su Edisonu gerai bičiuliuojasi.

IVAIRIOS ŽINIOS

Sydney, Canada. Laike tavorų iškrovimo nuo laivo "Wairuna", prieplaukoje ištiko benzinos eksplozija. Šeši darbininkai užmušta.

Roanoke, Va. Norfolk & Western geležinkelio kompanijos paskyrė apie tris milijonus dolerių pagerinimui kelių ir stočių.

Quebec, Canada. "The Beaumont" milžiniškas namas, vertės 50,000, kuriame buvo vaikų ir senų prieglaudų tapo gaisro sunaikinta. Ačiu tik gaisrininkų narsumui 200 ypatų išgelbėta.

New York, N. Y. Šiomis dienomis J. P. Morgan apleido Suv. Valstijas ir išvažiavo į Londoną, kur bus sutartis kaslink naujos Anglijai paskolos. Morganas, kaip žinoma yra, stambus milijonierius.

Washington, D. C. Zydmis sufragistė Inez Millholland Boisevain, žada apleisti Chicago ir važinėti po Suv. Valst. su prakalbomis, kuriose varys agitaciją už Hughes, republikonų kandidatą ant Suv. Valst. prezidento.

Washington, D. C. Iš visų šalių, kurios veda prekybą su Naująja Zelandija, Amerika stovi pirmoje eilėje. Per pastaruosius šešis mėnesius Amerika su Naująja Zelandija turėjo apyvartą apie 9,000,000 dolerių.

Paryzius, Francuzija. Mescedo mieste, Vokietijoje, francuzai nelaisviai įsisteigė sau universitetą. Lekcijas sau išguldė patys nelaisviai, kurie yra baigę augstesnius mokslus.

New York, N. Y. Papi-

rosų dirbtuvėse sustraikavo 7,000 mergaičių. Reikalauja 8 val. darbo į dieną ir per pusę daugiaus užmokesčio už viršlaikį. Darbdaviai nesutinka. Mano dirbtuves per kelti į Richmond, Va.

Petrogradas, Rusija. Amerikonai dovanojo Rusijai 15 motorinių ambulanų. Dovaną priėmė pati carienė. Ambulansai tuojau bus pasiųsti karės laukan.

Santa Clara, Cuba. Laike rinkimų gubernatoriaus mieste Santa Clara ant Cubos salos, kilo riaušės tarp liberalų ir konservatyvų. Vienas konservatyvas užmuštas ir 13 sužeistų. Liberalų tik du sužeisti.

New York, N. Y. Šiame mieste duona pabrango ant 25 nuošimčio. Kepalėliai, kurie pirmiausia buvo po 6, 10, 12, ir 18 centų dabar bus 8, 12, 16 ir 24c.

Oswego, N. Y. Šiomis dienomis viesula sudavė garlaivį "Roberval", kurs plaukė iš Ottavos į Oswego, N. Y. Tris žmonės išsigelbėjo, kiti nuskendo.

Way Cross, Pa. Bežaidžiant bolėmis liko užmuštas 14 metų vaikas Palmer Boswarth.

Havre, Francuzija. Baronas Beyers, užrubežinių reikalų ministris sako, jog neužilgo bus laisva, neprikluminga ir naujai atstatyta Belgija.

Kansas City, Mo. John Michel, negras 98 metų amžiaus išsiėmė pavelyjimą apsiuvesti septintą kartą. Pirmos šešios pačios mirė.

Shenandoah, Iowa. Tulą Robertą Euglud teisams nu teisė 25 metams į kalėjimą už apsiuvedimą su savo teta sesere. Euglud gynėsi, kad buk nieko nežinojęs apie tokią artymą giminytę.

New York, N. Y. Teodor Roosevelt šiomis dienomis lankysis El Pase su agitacijinėmis prakalbomis už C. Hughes, republikonų kandidatą ant Suv. Valst.

Redding, Cal. Pradėjo veikti vulkanas Lasen, kurs nuo daugel metų buvo apmiręs. Iš kratero eina tiršti dumai ir pelenai, o lava teka nuo kalno pakalnėn.

Washington, D. C. Pačto departamentas planuoja užvesti naują tvarką pačto pervežime per Panamos kanalą į pietinę Ameriką. Ikišiol buvo menka tvarka.

Biling, Mont. Šiomis dienomis čia siautė didelė audra su sniegu. Tai pirmas sniego pasirodymas toje apylinkėje. Sniego nukrito ant vieno colio storumo.

Washington, D. C. Suv. Valst. sveikatos departamentas skelbia, kad yra paskyręs 41,059 dolerių, nupirkimui lazdu raišiams vaikams nuo paralyžiaus epidemijos.

Washington, D. C. Šiomet Suv. Valst. mokyklų užlaikymui paskirta 42,661,359 dolerių.

Pawtucket, R. I. Užsidegė tvartas, kur buvo septyni arkliai ir vežėjas. Nelaimė atsitiko naktį, sugedę visi arkliai ir miegojęs vežėjas.

Gardner, Me. Iš policijos nuovados kasžinka pavogė 12 kvortų degtinės. Ta degtinė buvo konfiskuota, kuomet buvo nelegaliai pardavinėjama.

Lietuvos stovis didžiosios ka- rės laiku.

(Tąsa)

sios kainos del produktų sto-
kos ir negalėjimo jų prista-
tyti Vilniaus mieste, kur
ruginių miltų pudai mo-
5—7 rub., kvietinių gi 15 r.,
duonos svaras 15—30 kap.
(dabar 11 k.), mėsos 23—25
k. sv., sviesto 1 r. 60 — 2 r.
sv., bulvių puras 2½ rb.

Visur lygiai atjauciama
stoka ir kitų pirmosios reik-
menės daiktų, kurių prista-
tymas ligi šiol visai nėra ap-
rupintas. Taipgi, cukraus,
druskos svarui moka 50—60
kap., žvakės 1½—2 rub.
svaras, muilo sv. 1 rub. ži-
balo 70 kap. kaliosams 10—
12 rub., batams 25 rub., pus-
bačiai pamušti — 6 rub.,
bet ir tų daiktų, ypač žiha-
lo, odos, žvakių visai stin-
gama. Tų dalykų kainos ga-
lima sakyti, nusistatčiusios
visur vienodai, kadangi jų
vienodai visur ir stingama.
Skirtumas tik toks, kad kai
kurių daiktų, kaip druskos,
cukraus vietomis suteikia
administracija gana prieina-
momis kainomis (druska 10
k. sv., cukraus 19 k.), bet
tokių vietų kol kas labai ma-
žai yra ir į jas žmonės trau-
kia iš tolimiausių kraštų,
10—15 suviršmų mylių to-
lumo, pav. druskos į Vilnių
ateina nuo švenčionių, Vyd-
zių, Ašmenos, į Šiaulius —
nuo Zagarės, Kupiškio, Pa-
nevežio; dėlto ir atveža-
mųjų prekių negali užtekti
ant tiek žmonių, ir jiems
tenka po 7—8 dienas laukti,
kad išgavus kokią 10 svarų
druskos. Vilniuje-gi, kol įve-
stos buvo (I XII) „duonos
kortelės“, žmonės stovėdavo
prie kepyklų nuo 12 val. nak-
ties iki 8 v. ryto, kad nusipir-
kus po vieną kitą svarą
duonos.

Maisto klausimas tokiu
būdu opiausias yra miesto
žmonėms, ypač bėdnesiems
jų sluogsnams, kaip antai,
darbininkams, amatinin-
kams, padiniams, toliau,
tiems sodžiaus gyventoi-
jams, kurie neturi savo žemės
sklypo ir kitokiu būdu
duoną pelnyjasi, eidami ber-
nais, kumečiais, padiniais
ir šiaip prie visokių darbų
ir pagaliaus — nukentėjusi-
ems dėl karės ukininkams
padegeliams, kurių gyveni-
mo vietoje stovėjo pozici-
jos.

Sustojus pramonei ir pre-
kybai, didžiama jų veikėjų
ir tarnautojų liko be darbo
ir ištisi beveik metai, kaip
neturi pastovaus, kiti gi ir
jokio darbo. Tokių stambio-
sios pramonės darbininkų
Kauno gub. skaitoma 5764
žm., Vilniaus — 10,410, Su-
valkų — 1115. Dvigubai gi
tiek, jei nedaugiau dar dir-
bo jų smulkioje pramonėje,
kuri, pav. Kauno gub., pri-
skaito 2014 dirbtuvių su 45
93 darbininkais ir dar apie
30 tuks. įvairių amatinin-
kų.

Dar didesnis skaičius bus
žmonių, kurie užsiima pre-
kyba, įvairių miesto tarnau-
tojų, raštininkų, kontori-
valdininkų, kurių ir-gi ma-
žai kas turi savo paprasto-
jo darbo. Jų visų padėjimas
dar tuo yra pasunkėjęs, kad
miesto buiftis daugia, kaip
dvigubai pabrangusi.

Tas pats nedarbas lygiai
skaudžiai atsiliepia ir ant

sodžiaus bežemių ir maža-
žemių (turinčių mažiau 3
deš. žemės), kurių Lietuvo-
je skaitoma apie 40 su vir-
šum nuoš. Pavyzdžiui pa-
ėmę smulkiau ištirtąją Jo-
niškio parapiją (Šiaulių
ap.), kuri ekonomijos žvilg-
sniu užima vieną pirmųjų
vietų, rasime iš viso 9508
žmonių skaičius bežemių
4555, mažiau 4 deš. turinčių
1253, kumečių 617, tai-gi
apie 60 nuoš. nepasiturin-
čių žmonių. Ukio darbas,
ypač žiemos metu, jie da-
bar mažai bereikalingi, bet
ir toliau ukininkai, stigda-
mi duonos ir arklių, visur
mažina darbininkų skaičių,
nekalbant jau apie dvarus,
kurių ukis visiškai išsard-
tas, patys gi savininkai di-
džiojoje išbėgė; dėl to jų
pabėgimo daugelis kumečių
negavo prideramos jiems
algos ir ordinarijos, vokie-
čių gi tvarkomuose dvaruo-
se jų atlyginimas dar nėra
visai nusistatęs ir galima
sakyti sporadiškas.

Bėdiniųjų tarpe dar išsis-
kiria kritišku padėjimu ka-
reivių šeimynas, ypač su
vaikais ir be darbininkų vy-
rų. Jų kiekvienoje parapijo-
je yra po kelis šimtus (pav.
Joniškyje jų skaitoma 600).
Pirmia joms pašelpos buvo
valdžios duodamos per val-
ščius, dabar gi tų pinigų nė-
sant, jos visai liko be orga-
nizuotos pašelpos.

Pagaliaus, netrukus, už
mėnesio kito pradės stigti
maisto ir tie ukininkai, ku-
rie gyvena buvusiųjų karės
frontų ruožų. Daugelis jų,
kaip matėme, visai mažai
gavo paimti javų. Buvo vie-
ty (pav. Marijampolės-Kal-
varijos frontu), kur nebu-
vo net pasėtas vasarojus ir
pasodinta bulvės. Tas pats
buvo ir su žiemkenčių javų
apsėjimu. Sodiečiai juos
šiaip taip apsejo su kai-ku-
riomis išimtimis, nors ir
blogiau, nes tekdavo nakti-
mis sėti, neįdirboje žemė-
je, ir be gero įtrėšimo; dva-
rai gi didžiojoje tik pusiau
įsėjo, vietomis gi ir mažiau.
Neapsėtų valstiečių laukų
yra apie Skapiškį, Salas;
perpus nesėta apie Maiša-
galą, Paberžę, Ukmergę,
Vievį, Trakus, Garlevą, Pa-
zerius, Veiverius, Marijam-
polę, viena trečdalis nesėta
Keturvalakiuose ir tt.

Daug plačiau ir daugiau,
žinoma, stigs ateinantiems
metams sėklos vasarajui ap-
sėti, lygiai kaip ir arklių,
galvijų, mėslo, padargų ir
tt., nes ir likusiųjų gyvulių
žmonės be pašaro negalės
per žiemą išlaikyti.

Šių dienų maisto reika-
lams sutvarkyti, kur yra ci-
vilinė valdžia, Suvalkijoje
ir už Dubysos ir Ventos,
teip-pat ir miestuose įveda-
ma „duonos kortelės“ ir nu-
statoma jos vartojimas (½
svaro žmogui). Tik reikia
pripažinti, kad ta duonos
norma Lietuvos krašto žmo-
nėms nesutinka su jų mai-
tinimosi sąlygomis ir neuž-
tenkama jų alkui pasotinti,
nes jie nevertodami prie
valgio konservų, daržovių,
minta daugiausia duona,
suvartodami jos vidutinis-
kai mažiau, kaip 2 svarus
per dieną.

(Toliaus bus)

Iš Lietuvių Gyvenimo

LIETUVOJ.

Valkas. Nežiurint į tai,
kad kaikiurios Valko apskri-
ties apeliinkės iki šiol buvo
turtingiausios visu kuo, gi
dabar ir jose labai pristigo
visa ko, o ypatingai mėsos
ir pieno. Užgynus pjauti te-
liukus, vietos verslininkai
peni daugybę kiaulių; vie-
tos gyventojai neįstengia
tišk brangiai mokėti ukinin-
kams už mėsą, kiek moka-
ma Rygoj. Ukininkai labai
pamėgo dabar penėti kiau-
les; jie perka 25 svarų par-
šiuką mokėdami gyvo sva-
rui po 120—150 kap.

Ukininkai dabar ėmėsi
penėti netikėti kiaušes, bet
ir avis ir tt. Valko apskri-
čio gyventojai dabar priver-
sti mokėti rygiškas kainas
arba atsisakyti visai nuo
mėsos valgymo. Čia yra
daug sviestinių, kurios te-
muša sviestą vien dėl kariu-
menės. Esti čia laikada ir
tokių atsitikimų, kad vasa-
ros poilsiai atvažiuo ne tik
Rygos turtuoliai, bet ir ofi-
cierai kaikuomet negauna
mėsos nei pieno lašelio. Jei-
gu pasodos mėsininkui kuomet
pavyksta kur nupirkti
kiaulę ar avį, tai vietos gy-
ventojai apsidalina po ga-
balėlį mėsos ir tt. Karvių
čia teip-pat labai mažai. Tai
gi ir su pienu didelis var-
gas.

Vilnius. Vilniaus šelpia-
masis komitetas praneša,
kad iš buvusių Vilniuje 30-
000 pabėgėlių dabar tenai
likę tik 7000, daugiausiai
akademikai ir prekežiai. Iš
šitų 7000 esą vos 560, kurie
privalę šelpiam. komiteto
pašelpos arba senatvės įstai-
gų pagalbos, kiti patys iš-
simaitina. Ukininkai ir a-
matninkai visi jau išsikirstė
savo namuosna.

(“L. B.”)

Kaunas. Vienas smagiaus-
ių vietų pasivaikštinėjimui
tai Mickevičiaus slėnis, kur
musų didis poetas mėgdavo
vaikštinėti, kada gyveno
Kaune. Vokiečiai aptaisė E-
lenėlės kalną (Petrakalną),
kurį praminė Wilhelms-ho-
ke, padarė ir taką per Mic-
kevičiaus klonį. Retai rasi
užmiestyje tokį taką pasi-
vaikštinėti. Takas eina me-
džių pavėsiomis per slėnio
kvepiančias pievas palei
čiurvenantį upelį.

Cent. Komiteto įgalioti-
nis Stokholme.

Jonas Augštuolis.
(“Dab.”)

RUSIJOJ

Simferopol (Taur. gub.
Laiškas rašomas p. J. P.
Juraičiui ir Cleveland, Ohio,
8 d. Rugpjūčio, 1916.). Mie-
las tautiet! Mės, simfero-
piečiai, gavome tamistos lai-
šką iš Cleveland, Ohio, už
kurį tariame širdingiausiai
ačiū.

Šiuom apsiselbiame, kad
mės patekome į šitą miestą
pernai, spalio mėnesyje. Gy-
venimą turime, iki šiol dar
pusėtiną, bent tie, pas ku-
riuos dar buvo kapeikų, bet
dabar jas išbarščius ir vis-
kam brangstant, ypač val-
gomiems dalykams, mėsą, pa-
bėgėliai arba ištremtiniai,
greitai žengiamo prie sun-
kios padėjimo.

Iš Suvalkų gubernijos
mės esame išbėgę pernai,
Rugpjūčio mėnesyje, o iš
namų, pernai pavasaryje.
Daugeliui išbėgti nepasisė-
kė, nes staigas vokiečių už-
pludimas į musų tėvynę, iš-
bėgimą sulaukė. Po vokiečių
turėjo pasilikti Putriškiai,
Panausupiai ir daug kitų
kaimų į tą pusę, net ir iš
musų kaimų, beje, iš Varnu-
pių, Gyviškių, Plynių, Da-
nieliškių ir Padovinio, ma-
žai kas susepjo išbėgti. Vie-
ni bėgome dėl pavojaus,
granatams plystant ties
galvomis, kiti gi bėgome,
kad buti neliko kur, nes vi-
skas tapo sunaikinta, sude-
ginta, o dar kiti bėgo todėl,
kad kariumenės vyriausybė
prie to privertė savo įsaky-
mais, kad visi gyventojai
tų aplinkų, kuriose buvo
pozicijos, keliautų Rusijos
gilumon. Tamistos-gi tėve-
liai gal but pasilikio namie
kaip ir kiti. Kuomet mes
keliaavome užnemunėn ir ka-
da jau gyvenome šioj pusė-
je Nemuno, visi susizindoa-
vome ir žinojome, kurie pa-
sitraukė iš savo tėvynės, iš
savo gyvenimo griuvėsių.
Bet dabar jau esame pakri-
kę po plačiąją Rusiją.

Gyvenimas mūsų ištremti-
nių Rusijoje, labai įvairus:
Gauname iš Komitetų pašel-
pą po 20 kapeikų ant ypat-
os, iki 4 ypatų, o viršijant
skaitlių keturių ypatų, ki-
tiems duodama po 10 kapei-
kų. Kambarius nusisamditi
duoda po 5 rublius (mėne-
siui) ant šeimynas, kad ta
susedėtų iš 10 ar daugiau
narių. Iš to jau galima aiš-
kiai suprasti dalyko stovį.
Mėsos svaras kaštuoja 55
kapeikos; kambariui mėne-
siui (aš moku 12 rublių ant
9 ypatų) pasisamditi gau-
nama 5 rubliai; cukraus ga-
lima gauti tik eilės stovint
(tankiai pritrunka ir todėl
reikia buti be cukraus). Tik
duona nėra perbrangi, pa-
lyginant su kitais dalykais.

Dabar, pastaromis dienom-
is pradėjome girdėti nau-
jienas iš telegramų ir laik-
raščių, kad mūsų kariumenė
pradėjo smarkiai stumti au-
strus ir vokiečius, atgal.
Gal prisieis šį rudenį grįžti
į mielą Lietuvą.

Malonėtume, mielas tau-
tiet, kad plačiau mums pra-
neštum apie savo gyvenimą
ir mąstymus apie musų mie-
lą tėvynę; gal gaunate iš-
ten kokių žinių? Teipgi, gal
jums ten yra žinomu Ohio
valstijoje Motiejus Stany-
nas? Meldžiu jam pranešti
apie manų gyvenimą ir ma-
ne. Teipgi mano brolis, Juo-
zas Švermickas yra Chica-
goj ir dar iki šiol neatsiūk-
kė. Meldžiu jį paakvatinti,
kad parašytų man laišką.
Mikas Pajaujis nori, kad at-
sišauktų Adolfas Pajaujis,
tik nežino jo adreso. Vincas
Rutkauskas, nori susizinoti
su savo švogeriais, Kaziu
Skystimu, Motiejum Jasie-
kevičium ir Banioniu, kurie
gyvena Shenandoah, Pa.
Dar Juozas Senkus (kurs
gyvena pas mane), prašo,
kad pas jį atsišauktų jo bro-
lis Jokymas ir sesuo.

Malonus drauge! Neuž-
tektų dešimties tokių skly-
pų popieros, ant kokio ra-
šau šį laišką, kad surašius
ir viską apsakius apie sug-
riautą Lietuvą, jos vargus
ir vargus musų brolių, pasi-
likusių po vokiečių arba ir

išvažiavusių į svetimas ša-
lis ir esančių svetimųjų glo-
boje. Bet, tegul užteks pasi-
skundimų. Geriaus lauksi-
me nuo tamistos greito ats-
sakymo. Tik dar vieno ir
tai teip svarbaus dalykelio
prašysime, kad atsiųstumet
mums nors po vieną egzem-
pliorių “Lietuvos” arba
“Draugo”.

Laukiame greito atsaky-
mo, musų mieli draugai.
Sudiev!

V. Švermickas,
M. Pajaujis (iš Padovinio),
V. Rutkauskas (iš Danie-
liškių),
J. Senkus (iš Gyviškių),
V. Kreivėnas (iš Plynių).

Ligovas (Kursko gub.),
Rugpjūčio 7 d. ilgai ir sun-
kiai sirges mirė Seinų vys-
kupijos pralotas kun. Juo-
zapas Antanavičius — rašo
“Liet. B.”.

Jis gimė 1853 m. Vasario
25 d. Paplinių sodžiuje, Gri-
škabudžio parap., Naumie-
ščio apskr., Suvalkų gub.
Pabaigė Seinų Dvasinę Se-
minariją ir 1876 m. Vasa-
rio 27 buvo išvestas kuni-
gu. Pabuvęs kelis mėnesius
kamendoriumi Piontnicoje,
Gruodžio 29 d. 1876 m., bu-
vo atkeltas į Seinus. Buvo
čia seminarijos prokurato-
rium, o nuo 1879 m. konsi-
storijos regensu.

A. a. kun. Antanavičius,
nėjęs augstųjų mokslų, bet
buvo darbštus ir gabus. Dėl
to jis greitai įgijo vyskupo
Vieržbovskio pasitikėjimą,
ir 1892 m. vyskupas pakėlė
jį kanauninku. Mirus vys-
kupui Baranauskui, pralo-
tas Antanavičius buvo Sei-
nų vyskupijos valdytoju
nuo 1902 m. Lapkričio 26 d.
iki 1910 m. Birželio 29 d.,
iki neatėjus į Seinus vysk.
Antanui Karosui. Vyskupas
Karosas paskyrė jį oficija-
lu, kuriuo išbuvo ligi pat
mirties. Apašt. gi Sostas
paskyrė jį apaštal. protono-
tariumi už jo Bažnyčios
nuopelnus.

Karės audros ištremtas iš
Lietuvos a. a. pral. Antana-
vičius apsigyveno Mogilave.
Tenai jis apsigro plaucių
džiova. Iš Mogilavo persi-
kėlė į Ligovą ir ten mirė.
“D. B.”.

AMERIKOJ.

Youngstown, Ohio. 1 Spa-
lio 1916, Tautos Fondo ko-
mitetas parengė prakalbas
su tikslu, kad prisirengti
dėl “Lietuvių Dienos”, t. y.
ant 1 dienos Lapkričio, kas-
ten kokių žinių? Teipgi, gal
link rinkimo aukų nukentė-
jusiems nuo karės. Susirin-
kimą atidarė J. Sabaliaus-
kas, 5:00 val, po pietų, kurs
trumpoj, bet aiškioj kalboje
pasakė dėlko lietuviai tapo
suaukti, perstatydamas pla-
tesniam paaikšnimui Kaz.
Stupinkevičių, kurs išpa-
sakojo visą pradžią, kaip Ame-
rikos lietuviai didesniuose
miestuose darbuojasi dėl
nuvargintos savo tėvynės,
Lietuvos. Teipgi išpasakojo
kaip katalikai su tautinin-
kais susivieniję išsiuntė de-
legatus į Washingtoną, pas
prez. Wilsoną, kad jie iš-
mestų Amerikos Valstijos
nors vieną dieną dėl lietu-
vių, nukentėjusių nuo ka-
rės aukas rinkti visose val-
stijose, kur tikta lietuviai
gyvena, ir tarp svetimtau-
čių. Teipgi paaikškino, jog
šis darbas yra nelengvas,
vienok, jeigu visi lietuviai
del meilės ir milaširdystės
savo tėvynės stas į darbą,
tai atliks jį be fizinės sun-

kenčių, o nuo karės nu-
kentėjusiems per savo pasi-
darbavimą suteiks gausias
dovanas, t. y. alkanus pa-
penės ir nuogus pridengs.

Antas kalbėjo Jurgis Sa-
baliauskas. Šis vyras dau-
gelį moterių sugraudino iki
ašarų. Mat jis pradėjo kal-
bėti apie savo jaunas die-
nas, kaip tėveliai jį užaugi-
no, kaip jie linksmai džiau-
gėsi su savo vaikeliais, o
dabar, kada tėveliams, bro-
liams ir seserims vargas, ir
kada jie tapo išblaškyti po
visą Rusiją ir Vokietiją, tai
jų sunus, dukters, broliai
sesers ir kitoki gentis, čia
Amerikoj gyvenanti ir turė-
dami ką valgyti ir gerti, vi-
sai mažai atjaucia jų var-
gams ir gėdisi arba ne nori
ištieti savo pagalbos ranką
savo mylimiausiems gen-
tims ir prieteliams.

Čia turiu pasakyti, kad
nors J. Sabaliauskas nėra
mokytas vyras, bet iš šir-
dies prijaudamas tėvynės
vargus šiose dienose, labai
graziai juos nupiešė savo
kalboje. Garbė tau Jurguti,
nuo vyrų Youngstowno lie-
tuvų.

Trečias kalbėjo J. Mažeika,
kurs aiškino apie 3 srio-
ves ir davė įnešimą, kad su-
rinkti pinigai būtų dalyti į
3 dalis, t. y.: Viena dalis ka-
tališkiškai sriovei, antra tau-
tininkų, o trečia socialistų.
O tos sriovės galės pasielt
su aukomis teip kaip joms
tinkamiausia išsiųsti į Lie-
tuvą. Čia J. Sabaliauskas
perkirsdamas pasakė, kad
pinigai bus išsiųsti į Raudo-
nų Kryžių, kurs gyvuoja
Suv. Valstijose. J. Mažeika
sako, kad Raudonasis Kry-
žius nereikalauja surinktų
pinigų, tik prez. Wilsonas
teip patarė, o lietuviai gali
pinigus siųsti kaip jiems tin-
ka ir dar pridurė, kad Ame-
rikos Raudonasis Kryžius
nusiųs Rusijos Raudonam
Kryžiui, o tas per savo vi-
sokius činovnikus pasiųs
lietuvų Komitetui, teip, kad
iki per daugelį rankų tie
mūsų pinigai pereis, tai liks
maža suma. Geriausia lie-
tuvams elgtis su tomis au-
komis kaip jiems geriausia
patinka. Čia J. Mažeika
daug tiesos pasakė.

Ketvirtas kalbėjo miesto
teisėjas W. P. Barnum, ang-
liškai, kurs išpasakojo kaip
jis budamas teisėju kartais
apsirinkia ir teismo dalykuo-
se, vien dėlto, kad nesup-
ranta visas tas kalbas, ku-
rias čia gyvenanti žmonės
vartoja ir turi teip teisti
kaip advokatai ir perkalbė-
tojai išaiškina. Teipgi aiš-
kino kaip reiks čia visiems
atėjunams taikyties ir pri-
prasti prie Suviennyų Val-
stijų įstatymų. Labiausiai
kvietė, kad daugiausia imtų
pilietiškas popieras, sakyda-
mas: Surinkiet keliatą vyrų
ir užsikvieskite mane, aš
jums patarnausiu visuose
pamokiniuose apie gavi-
mų popierių ir be jokios sun-
kenybės ir kaštų iš mano
pusės, popieras gausite. Ant
galo aiškino kaip kiekvie-
nam miela ir malonu yra sa-
vo tėvynę, taigi dabar kaip
jūsų tėvynę šaukiasi pagal-
bos, atėjus dienai kolekto-
rus, nenusigask pamatės kolek-
torių, bet kaip iškiši ranką į
kišenių, tai neištrauk ją tu-
ščia, bet stengkis, kad butų
pilna sauja.

Jo kalba publikai labai pa-
tiko, už ką dėkavojo delyų
plojimu.

Ant galo tapo išrinktas
komitetas iš 12 vyrų: J. Ja-
ras, J. Šilingas, J. Jurksai-
tis, J. Mažeika, A. Markau-

skas, J. Sabaliauskas, A.
Kuokštis, St. Druškauskas,
St. Konstantinavičia, T. Se-
veika, M. Lukoševičia ir P.
Subonis. Jie kas nedėle lai-
kys susirinkimus ir steng-
sis prikalbinti kuodangiau-
sia rinkikų ir rinkikių. Lai-
ke prakalbų užsirašė 20 mo-
terių ir merginų, kurios pa-
sizadėjo paskirtoje dienoje
rinkti aukas. Youngstowno
lietuviai mano pastatyti
rinkikų nors 50—60 ypatų,
o jeigu gausim daugiau,
tai bus dar geriausias.

Taigi vienykimės broliai
ir seseris, prisirašydami į
šitą komiteto skyrių ir dir-
bkime kaip įmanydami, kad
tik daugiaus aukų surin-
kus.

Vietinio Tautos Fondo
skyriaus raštininkas
Kaz. Stupinkevičia.

Lorain. Ohio. Čia bendrai
rengiasi prie “Lietuvių Die-
nos” SLA. 62 kuopa ir TMD
21 kuopa. Yra susitvėrusi
Veikiančioji Komisija, kuri
organizuoja rinkėjus ir vis-
ką prirengia, kas reikalinga
“Lietuvių Dienai”. Veikian-
čioji Komisija susideda iš
pirmininko F. Denevičiaus
ir sekretoriaus Jono Čiup-
rinsko. Šita komisija rupi-
nasi ir kitais iš čia netoli-
mais miesteliais, ypač Elle-
ria, kur yra nemažai tur-
tuolių.

Lorain miestelyje lietu-
vių yra apie 80, iš jų randa-
si ir sulenkėjusių. Dirba
daugiausia “National Tube
Co.” ir “American Ship
Building Co.”, kur gana
sunkūs darbai. Už darbą
apmoka nuo \$2,50 iki \$5,00
už 10 valandų dienos darbo.
Svečias.

Clinton, Ind. J. Skinderis
rašo į “V. L.”, kad ten susi-
tvėrė naują tautišką drau-
gystę “Liuosybės Zvaigž-
dė”, kurios tikslu bus pa-
sėla ligoje, užlaikyti kny-
gyną ir kiek galint darbuo-
tis lietuvių visuomenės dir-
voje. Apart to manoma prie-
minimos draugystės įsteig-
ti skyrius Lietuvos Gelbėji-
mo ir Lietuvos Autonomijos
Fondų, teipgi, kaip tankiai
galint rengti prakalbas,
prielankias lietuvių dvasi-
siai.

Su tokiais tikslais susi-
tvėrusi draugystė reikia pa-
sveikinti ir jai linkėti, kad
ji savo prizadus ne vien ko-
nstitucijoj pasižymėjus tu-
rėtų, bet ir išpildytų juos.

San Francisco, Cal. Išli-
pus čia iš laivo Europos
svečiam, p. Yčui ir kun. J.
Zilinskui, vietinė 106 kuopa
SLA. jų priėmimui surengė
prakalbas. Žmonių susirin-
ko nedaug, kaip sako “L.”
korespondentas, vos apie
puskapis. Svečiai kalbėjo
apie šiadienįjį Lietuvos sto-
vį ir jos vargus. Prie to ba-
rė amerikiečius-lietuvius,
kad šie mažai atjaucia savo
tėvynės vargus ir ją mažai
šelpia. Jie pasakė: Mės at-
važiuavome pas jus prašyti,
kad jūs mestumet savo ne-
lemtus dorbus, liautumėtės
vaidingsi ir dairęsi kas ir
kur yra socialistas, katali-
kas ar anarchistas, nes šia-
dien visiems reikia buti lie-
tuviais ir nešti pagelbą savo
tėvynėi.

PATARKITE SKAITYTI
“DIRVĄ” IR SAVO
DRAUGAMS.

PERŽVALGA

Nepažydėjo ir nudžiūvo. Pereitame numeryje "Dirvos" paminėjome, kad Chicagoje įvyko vienybė tarpe visų trijų sričių reikale "Lietuvių Dienos", nes prie susivienijusių tautininkų su katalikais, prisidėjo ir socialistai. Vienok neilgai buvo lemta džiaugtis taja vienybe, nes ji nudžiūvo dar nepažydėjus, kadangi po kelių dienų jau žinios pasirodė, kad ta vienybė iširo. Kaip "Lietuva" skelbia, prie šios to iširimo buvo "Naujienu" įtrigos, kurių vyriausias vadovas iš savo pačių kėvalo nemokėjo išsirišti ir nors pats dalyvavo susirinkime, kuriame socialistai pradžioje veikti išvien, tai vienok nesiliovė varęs savo nelemtą darbą, savo vedame laikraštyje, nesiliovė pravardžiavęs komiteto narius ir dalykus vartęs kjojomis augštyti. Kuomet sekančiame susirinkime tas patėmyta, socialistų atstovas Jurgelionis atsisakė aną nelemtą "Naujienu" darbą sušvelninti. Ir tada susivienijusieji tautininkai su katalikais davė socialistams "saktį", reiskia pavarė juos nuo bendrojo darbo.

Na, kad jau iki to prisiejo, apie toliausnę vienybę negali būti kalbos. Be abejonės, tas gerų vaisių ne atneš.

Tik dabar paskelbta. Kuomet Wilkes-Barie suvažiavimą socialistams paskirta 2 savaitės laiko pasimisišimui, ar jie galės prisidėti prie bendro darbo "Lietuvių Dienoje", ar ne, tai vieton dviejų savačių, tik dabar, t. y. po pusantros mėnesio ALCK skelbia, kad LSS neprisidės. Greta to paskelbimo parodoma ir socialistų išlygos, kurias jie statė. Jų reikalavimu buvo: 1) Kad LSS ir LSF būtų trečdalis vietų komitete, 2) kad trečdalis surinktų aukų "Lietuvių Dienoje" būtų siunčiama pagal nurodymą LSS ir LSF. Centralinis Komitetas tų reikalavimų nepriėmė, vien patėmijo, kad galima duoti paliepiamus Lietuvių Draugijai, kuriai surinktos aukos bus pasiūstos, kad ji duotų dalį tų aukų ir socialistų nurodomoms draugijoms, tarpininkaujant penkiems socialistams, kurie bendrai veikia su Lietuvių Draugija, ar LCK.

Tokių būdu ir šitą lukuriuotą "blioką" vėjas nuputė.

Vargiai atsirastis toki kupčiai. "Lietuva" yra girdėjus, kad yra sumanymas, kurio projektuojama padaryti "biznį" iš Suv. Valstijų prezidento Wilsono proklamacijos, kurią buvo apskelbta "Lietuvių Diena". Girdi, ta prezidento proklamacija, tai yra istoriškas dokumentas, tad, sakoma, būtų gerai tą proklamaciją nufotografavus, padaryti reprodukciją ir "Lietuvių Dienoje" ją parduoti po penkis dolerius.

Kad prezidento Wilsono proklamacija yra svarbiu ir istorišku dokumentu, tas teisybė. Tą proklamaciją vertėtų padėti į archyvą; atėityje ji turės savo didelę vertę. Bet, kad jos repro-

dukciją parduoti "Lietuvių Dienoje", tai vargiai atsiirastų toki kupčiai, kurie mokėtų penkis dolerius už ją.

ALTS. seimas. Ateinančią savaitę, ketverge, prisidės ALTS. seimas. Linkėtina jam nuveikti daug ko naudingo, nevien pačios organizacijos, bet ir mūsų visuomeniškuose reikaluose. Gal ir nuveiks. Tik dėje, kad niekas apie besitariantį seimą nieko nekalba, nieko nesigirdi prie jo rengianties. Rodosi Sądara turi pusėtinai kuopų ir narių, bet tyka, ramu.

"LIETUVŲ DIENA" ARTINASI.

"Lietuvių Diena" čia jau arti. Artinas ji begalo greitai. Mēs laukiame jos it kokios didelės šventės, bet ar mēs jau esame prisirengę, kad ją sutikus? Ar stovime gatavi ant savo namų slankščio, kad brėkstant "Lietuvių Dienai" pasipildytume ant gatvių su dėžutėmis? Tuos augščiau pažymėtus klausimus privalėtų kiekviena lietuvų kolonija daboti. Čia labiausiai norime atsilipti į aukų rinkėjus. Visose lietuvų kolonijose jaučiama sunkus organizavimas aukų rinkėjui. Komitetai dirba kiek galėdami. Ant kiekvieno žingsnio jieško, renka, aukų rinkėjus. Ne vienas lietuvis gal pasistato sau klausimą, kiek bus surinkta aukų "Lietuvių Dienoje".

Tas viskas prigulės nuo skaitliaus aukų rinkėjų. Jeigu mēs toje dienoje sėdėsime namie, jeigu mēs gėdysimės pasirodyti ant gatvės, aukų nesurinkime. Tos aukos, kurios būtų tekę mūsų brolių sušelpimui, pasilikis aukautojų kišeniuose. Taigi visas pasisekimas toje dienoje prigulės nuo mūsų visų. Jeigu "Lietuvių Dienoje" mažai surinksime aukų, nebus kaltas nė Centralinis Komitetas, nė vietiniai komitetai, bet kalti busime mes visi, lietuviai. Praeis "Lietuvių Diena". Centralinis Komitetas išduos atskaitą iš surinktų aukų, pažymės kiek ir kokioje kolonijoje surinkta. Gėda bus tai kolonijai, kuri mažiausiai surinks. Jeigu pasirodys, kad mažesnės lietuvų kolonijos surinko daugiau už didesnes, gėda bus visiems tos kolonijos lietuviams, kad toje dienoje nesidarbavo. Kaip girdėti, Chicagoje žadama pastatyti 6,000 aukų rinkėjų. Kiek pastatys kitos lietuvų kolonijos? Raginti jau užtenka. Visi mēs lietuviai, visi mēs mylime savo tėvynę, visi ir privalome eiti jos gelbėti. Toje vietoje gali labai pritikti žodžiai gerbiamo kun. J. Žilinsko, kurs Clevelande savo prakalboje pasakė: "Visi be skirtumo turime eiti aukų rinkti. Senai, ar jauni, vyrai ir moteris, privalo butinai eiti gelbėti badu mirštančią tėvynę ir jos sunus". Nėra abejonės, kad šių dviejų svečių, p. M. Yčo ir kun. J. Žilinsko, laikymasis po lietuvų kolonijas paskatins lietuvių prie didesnio darbavimosi aukų rinkime.

Taigi lietuviai, visų mūsų

šventa priedermė eiti rinkti aukų, nes kaip augščiau minėjome, kad atskaitos "Lietuvių Dienos" bus paskelbtos laikraščiuose. Skaitysime mēs, skaitys ir mūsų broliai Lietuvoje. Matys jie kurių amerikiečių buvo atviro širdis, kurie labiau atjautė jų vargus ir kurie labiau pasišventė tam darbiui. Dėlto-gi, kad neraudonuoti prieš savo brolius, badu mirštančius, eikime visi rinkti aukų.

Pas mus, ikišiol buvo pa-pročiu, kad jeigu kur nebuvu galima apsieiti be moteriškos lyties, tai ten buvo skiriamos mergaitės. Bobų, girdi, nereikia. Rengianties prie "Lietuvių Dienos", kiek užtemti, elgiamasi irgi maž-daug panašiai, nes aukoms rinkti tik ir jieškoma mergaičių. Gal vietomis tas dalykas geriau supranta-mas ir gal buti, kad kviečiamos ir tekėjusios moters. Bet yra daug tokių vietų, kur kalbama tik apie "merginas" ir bėdavoja, kad tų "merginų" stoka, o kitos ir atsisako. Čia turėtų būti domon paimta, kad čia darbas visus lygiai apeina, be skirtumo, ar kas vedęs, be skirtumo, ar ne. Visų lygi tėvynė šaukiasi pagalbos ir visi lygiai turi jai pagalbos jieškoti.

Mūsų draugystės.

Amerikos lietuvų kolonijos, arba kaip sakoma, Amerikos Lietuva, yra labai turtinga visokios rūšies draugijoms. Tai pagirtinas daiktas, organizuoti ir bu-relius. Vietomis tų organizuotų burelių, draugijų, net perdaug. Yra tokių kolonijų, ypač tokių, kurios nesenai įsikurios, kur lietuvių dar neseniai yra apsi-gyvenę. Ten tvierama draugijos. Tokiose draugijose, tankiausiai galima rasti 20-30 narių, kitoms ir dešetko užtenka. Tai neturtingos, ne skaitlingos draugijėlės, o tokių prisitvėrę tankiausiai, net dešetkai. Imant tų draugijėlių abėna skaitlių narių, veik pusė priklauso į visas tas draugijėles. Vieni iš jų rašosi į tas draugijėles dėl garbės, kad pasirodžius, kad jis priklauso daugelyje draugijų, kiti-gi rašosi į ke-lias, kad parsiejęs reikalui, gauti didesnę pašalpą. O kad priklausyti draugijon del idėjos, del vienybės pamėgimo ir kokioje kolonijoje surinkta. Gėda bus tai kolonijai, kuri mažiausiai surinks. Jeigu pasirodys, kad mažesnės lietuvų kolonijos surinko daugiau už didesnes, gėda bus visiems tos kolonijos lietuviams, kad toje dienoje nesidarbavo. Kaip girdėti, Chicagoje žadama pastatyti 6,000 aukų rinkėjų. Kiek pastatys kitos lietuvų kolonijos? Raginti jau užtenka. Visi mēs lietuviai, visi mēs mylime savo tėvynę, visi ir privalome eiti jos gelbėti. Toje vietoje gali labai pritikti žodžiai gerbiamo kun. J. Žilinsko, kurs Clevelande savo prakalboje pasakė: "Visi be skirtumo turime eiti aukų rinkti. Senai, ar jauni, vyrai ir moteris, privalo butinai eiti gelbėti badu mirštančią tėvynę ir jos sunus". Nėra abejonės, kad šių dviejų svečių, p. M. Yčo ir kun. J. Žilinsko, laikymasis po lietuvų kolonijas paskatins lietuvių prie didesnio darbavimosi aukų rinkime.

Taigi lietuviai, visų mūsų

galimu būtų sakyti nieko, jeigu tame būtų ir galas. Vienok iki galui gana toli gražu, nes kiekvienoje lietuvų kolonijoje rasime draugysčių su tais pačiais tikslais, jei ne dvi-tris, tai nemažiau. Juozapinių, Vy-tautinių ir tam panašiai. Kuopų tokių draugijų kaip SLA ar TMD. Irgi daugelyje vietų rasime daugiau negu vieną.

Ziurint į daugumą draugysčių vienoje vietoje, kyla klausimas, ar gerai daroma tvieriant ant vietos daug draugijų su tais pačiais tikslais. Be abejonės, kas įsigilins į šitą klausimą ir apie jį pagalvos gerai, atsakys, kad negerai. Persitikrinim, kame priežastis tų negerumų, toli jieškoti nereiks, jas galima bus rasti labai arti. Pirmiausia, kad daug draugysčių su tais pačiais tikslais, yra neturtingos nariais ir pinigais ir todėl joms pavojus vsuomet grėsia, ypač iš finansinės pusės, nes tankiausiai, norint padidinti skaitlių savo narių, imama be miltų stės maž mokesčiai ir priimama nariais ypatos, be jokio atsižvelgimo į jų dorą, ir jų pastovumą ir sveikatos stovį, kuomet tokius priėmus, vos sukakus 6 mėnesiams, tuojau reikia mokėti pašalpą ir tai tankiai gana ilgai. Antra nenauda draugystės iš tokių, kurie priimami, kad "bile būtų daugiau", kad be patyrimo priimami žmonės nežinomi, iš kurių daug randasi vaidininkų, dorėje nupuoliusių, kerštininkų, užsispyrėlių ne nuoramų, kurie nevien savo ne aptašytu būdu ardo ramumą pačios draugijos susirinkimuose, bet dar be jokios gėdos, be jokio žmoniškumo, savotiškos rūšies spaudoje, pačią savo draugiją, pačius savo brolius, draugijos narius, dergia, melagingas žinias skelbdamas ir jų garbę, be jokio sąžiniškumo plėsdamas, iš ko draugystei vieton naudos — blėdis. Trečia tai išlaidos mokant randas už salės susirinkimams ir kitokios rūšies surengimams, kuriems jau net dienų ne užtenka, kuomet galėtų vietos ar dviejų užtekti. Rengimai vakarų, su tikslu, kad pelnyti kiek niekad nepasiliauja ir tais rengimais pelnoma po kelis dolerius, arba po tiek lenda, į skola, nes susiskaldžius spėkoms ir skyrium pelno bejieškant, neužtenka paremėjų, kuomet vieton kelių ar keliolikos tokių vakarų, vienas ar du turėtų geras pasekmes.

Su viena draugyste apsieiti negalima, tas aišku. Žmonės nesutinka pažiūro-je ir todėl vieniems gera Juozapinė, kitiems reikalinga Vytautinė ar Daukanti-nė. Kodėl, kiekvienam aišku. Bet tų galėtų juk užtekti turint po vieną ir prie jų reiktų spiesti visiems, kurie kuriai pritaria. Dabargi steigime įvairiais vardais, su tais pačiais tikslais draugysčių, nėra sen-so.

Draugysčių padauginimo amatą varo žmonės kerštininkai, kuriems bent kam nepatikus draugystėje, jį pameta ir tvieria kitą, žmonės, kurie mėgsta pelnyti sau "veikėjo" vardą ir tą pelną mato, tik sutvėrime draugijėlės ir žmonės, mėgstanti būti draugystės viršininkais, ypač pirmininkais, kurių pareigų tankiausiai nesupranta.

Lietuviai privalėtų net-verti daugiau naujų draugijų, o kur jų yra daug, pasistengti sumažinti jų skait-lių ir mėgstančius tvirti draugijas, suvaldyti juos, jiems nepritariant.

Protokolas A. L. C. K. suvažiavimo.

1. — Posėdyje dalyvavo šie Komiteto nariai: kun. P. Augustaitis, kun. V. Bar-tuška, R. Karuža, F. Živat-kauskas, K. Krušinskas. V. Lukoševičius, Dr. J. Šliupas ir V. K. Račkauskas.

Nutarimai: 1. — Užgirta dabar įves-toji Centro Raštinės tvarka ir tarnautojų sąlygos, ku-rios, pagal II-jo Sekretoriaus p. M. Šalčiaus pranešimą raštu, yra sekanti: raštinės vedėjui p. M. Šal-čiui į savaitę — \$25.00; nuo latinei stenografe už visą laką darbo nuo 18 d. Rug-sėjo iki 1 d. Lapkričio — \$50.00; dviem (ekstra) stenografams, kurių dvi dirbs gal visą spalio mėnesį, po \$7.00 į savaitę. Jei būtų reikalus, pirmininkas su raš-tinės vedėju gali pasamdyti ir daugiau darbininkų.

2. — Dėžutės turi būti vi-sos vienos ir visoms ko-lonijoms duos jas Centras.

3. — Dėžučių užsakymo komisija įgalioti užsakyti dėžutes pagal p. R. Karu-žos ištirtas sąlygas, tik tai tokios skardinės dėžutės yra priimtos ir praktiškos.

Tags'us ir raikščius už sakys Komiteto narys p. V. K. Račkauskas, firmoje An-deron and Co., su kuria su-sižinojo p. R. Karuža. Tag-s'ų turi būti 1,000,000 ir raik-ščių — 25,000. Ant raik-ščių turi būti parašas: The Lithuanian Relief day, Cen-tral Relief Committee.

4. — Kadangi bankas ne-apsiima pats čekių paga-minti, tai įgalioti V. K. Ra-čkauską, atsikreipti į ban-ką dar kartą; jei galutina atsisakys, prisidėti prie lė-šų apdengimo, tai V. K. Račkauskas pasirupins kuo veikliausiai atspausdinti to-kių čekių bent 50,000 ir pa-sius juos Centran.

5. — Lėšų klausime ge-riausia būtų gavus pašalą iš fondų. Kadangi formu-luoms sušinešime su fondais ims laiko, tad gauti priva-čių ypatų "security" ir pa-siskolinti iš bankų C. Kom-iteto išdininkas p. V. Luko-ševičius pradžioje duoti to-kią "security" ant \$3,000. Apie tai jo bus pranešta C. Komiteto pirmininkui.

6. — Nuo vietų komitetų nereikalauoti atlyginimo už jų imamus daiktus Lietuvių Dienai, nes nebūtų galima vienodai sulgy visų pasiėl-gti. Jei kurių vietų komitetai mokės, tai pinigų priimti, ku-ki. Bet tų galėtų juk užtekti turint po vieną ir prie jų reiktų spiesti visiems, kurie kuriai pritaria. Dabargi steigime įvairiais vardais, su tais pačiais tikslais draugysčių, nėra sen-so.

7. — Kadangi negalima prieiti prie amerikų pre-sos ir visuomenės be teip vadinamųjų "publicity man'u", tad kuoveikiausiai pa-samdyti tokį New York'e; tuo klausimu pasirupins V. K. Račkauskas ir p. K. Kru-šinskas. Čia pat priduta United Press centro reko-menduoto tokio žmogaus adresas, butent: Mr. Crom-well Child, 108 Fulton st., New York, N. Y. Tokiam "publicity man'ui" ofisą ga-lima įsteigti prie SLA. cen-tro raštinės, 307 W. 30th st. New York, N. Y.

8. — Pakvietimu įymes-nių amerikų i vietų ko-

mitetus turi pasirupinti tie patys komitetai.

11. — Presos komisijos nario V. K. Račkausko pranešta, jog jis jau informuo-ja sulgy Lietuvių Dienos rusų ir žydų laikraščius. Sulgy kitų Presos Komisi-jos narių pastebėta, jog jie nieko neveikia, neturėdami medegos. P-nas R. Karuža pradžioje tuojau pristatyti Presos Komisijos nariams reikalingos medegos.

V. K. Račkauskas, A. L. C. K. III-sis Sekr.

CENTRALIO AMERIKOS LIETUVIŲ KOMITETO PRANEŠIMAS.

Šiuomi primename, kad: 1) Kur dar nėra susitvė-ręs "Lietuvių Dienos" Kom-itetas, tegul kuogreičiau-sia tvieriasi, nes pranešimai apie juos bus priimami tik iki 25 d. Spalio mėnesio.

2) Tveriant vietos Kom-itetus, reikia kvieisti visas draugijas, neatsižvelgiant į srioves, kad vėliaus tvė-rjams nebūtų daromi užmė-tinėjimai, kaip iki šiol, kad buvo.

3) Pranešant Cent. Kom-itetui apie susitvėrimą Vie-tos Komiteto, butinai reikia pažymėti vardus ir pravar-des ypatų, išrinktų į Kom-itetą ir vardus visų tų drau-gysčių, kurios prisidėjo prie Vietos Komiteto išrinkimo.

4) Reikalaujant dėžučių, ženklelių ir "tags", reikia nurodyti skaitlių lietuvių gyvenančių toje kolonijoje, kurioje susitvėręs Vietos Komitetas.

5) Visi Vietos Komitetai, gavę mūsų įgaliojimus, te-gul neužmiršta butinai: a) gauti leidimą miesto vald-žios, 1 d. Lapkričio, rinkti aukas gatvėse, b) prašyti paliudyjimo nuo Chamber of Commerce, kolektavimui krautuvėse, c) kreiptis į a-merikonų ir kitų tautų drau-gystes ir klubus, prašant jų padėti rinkti aukas "Lie-tuvių Dienoje", ypatingai reikia kreiptis į lenkus, ku-rių Centras yra New York'e, su Poderewskiu prieša-kyje; jis žadėjo pranešti sa-kyriams, kad jie padėtų lietuviams, nieko sau neim-dami, d) kreiptis į katalikų ir kitatikių kunigus, kad jie paragintų savo bažny-čios narius, aukauti, e) pa-galiaus kreiptis į visas "pub-lic school", prašant moky-tojų, kad prikalbintų vai-kuos sunešti bent po 1 centą nukentėjusiems Lietuvos vaikams.

6) Išdininkais Vietų Ko-mitetai geriausiai turi užsi-klvesti Chamber of Comm-erce arba kitokias viešas vie-tas, kuriose bus suskaiyti pinigai iš dėžučių.

7) Centras yra jau užsa-kęs visus daiktus, reikalin-gus tai dienai ir neužilgo visiems Vietos Komitetams išsiuntinės su galutinomis instrukcijomis.

Broliai lietuviai! 150 mu-šų kolonijų jau atsiliepė; at-

siliepkit ir kiti, dalyvauki-me visi, iki vienam, šiame didžiausiame darbe!

J. S. Lopatto
C. A. L. K. Prezidentas
M. Šalčius
Raštininkas

PAKVIETIMAS LAIKRAŠTI-NINKŲ SEIMAN.

Gerbiamieji Tamistos:— Gal niekadais nebuvo teip reikalinga mūsų laikraščių redaktoriams ir artimiems bendradarbiams pasitarti apie bendrus Lietuvos ir A-merikos lietuvių reikalus, kaip dabar. Todėl žemiaus pasirašiusios laikraščių re-dakcijos ir Amerikos Lietu-vių Spaudos Draugija kvie-čia visų Amerikos Lietuvių laikraščių redakcijas ir iš-leistus dalyvauti Ameri-kos Lietuvių Laikraštinių-ų suvažiavime, kurs įvyks 18 ir 19 dd. Spalio mėnesio, 1916 metų, Brooklyn'e, N. Y., McCaddin Hall, Berry Str., tarpe So. 2 ir 3 gatvių. Pradžia — 9 val ryte. Pa-geidaujama, kad suvažiavi-me dalyvautų ir laikraščių bendradarbiai.

Tame suvažiavime daly-vaus ir dabar atvykę svečiai iš Lietuvos gg. M. Yčas ir kun. J. Žilinskas, kuriu du privatiškai painformuos mus apie svarbius politikos klau-simus ir šiaip apie visų da-lykų stovį Lietuvoje.

Atsižvelgiant į dabartinių laikų svarbą, vargu galima būtų net manyti, jog toks laikraštinių suvažiavi-mas ir pasitarimas būtų ne-reikalingas. Tad ir tikimės, jog visi mūsų laikraščiai, be pakraipų skirtumo, teik-sis jame dalyvauti.

Laikraščiai, ketinantieji dalyvauti suvažiavime, teik-sis kuoveikiausiai pranešti apie tai A. L. Spaudos Draugijos Sekretoriui, V. K. Račkauskui.

"Darbininko", "Tėvynės", "Vienyb. Lietuvninkų", "Pa-žangos" ir "Ateities" Re-dakcijos ir, Amerikos Lie-tuvių Spaudos Draugijos vardu Sekretorius

V. K. Račkauskas.

Lietuvių atyda.

Žemiaus talpiname angli-skame tekste du atsišauki-mus C. K.: vienas iš jų ra-šomas katalikų vyskupams ir kunigams, antras biznie-riams. Talpiname juos to-dėl, kad kolonijose, kur lie-tuvių gyvena labai mažai ir negalima surengti komite-tus aukų rinkimui "Lietu-vių Dienoje", o randanties ten vienam ar kitam kiltos dvasios lietuviui, jis galėtų kreiptis į vietinį katalikų kunigą (svetimtautį) ar vy-skupą, teipgi į vietinius biz-nierius (irgi svetimtaučius) parodant jam "Dirvoje" at-spausdintą atsišaukimą, pa-prašyti jų, kad pasidarbuo-tų, paaukaujant kiek ar pa-darant bažnyčioje rinklevą sušelpimui lietuvių ir Lie-tuvos, Visų šventų dienoje.

Redakcija.

(Į vyskupus ir kunigus)

TO THE BISHOPS AND PASTORS OF THE ROMAN CATHOLIC CHURCH.

Rev. and dear Fathers:

As late the thirteenth cen-tury a very widely known, but at present an almost ob-literated nation, Lithuania, generally mistaken for Po-land, deserves no less atten-tion of the universe than the other subjugated na-

tions. The Lithuanians inhabit the shores of the Baltic and the basins of the Duna (Dauguva) and Nemunas (Nemunas). In the fifteenth century, she extended her boundaries as far east as Vyazma on the banks of the Moskva, and southeast to the shores of the Black Sea. The language having nothing in common and differing so much from that of her neighbors, the Slavs and the Germans, attracted the intellectual world.

In 1252 Pope Innocent IV presented Mindaugas with a crown upon his promise to accept Christianity. Thus Christianity was introduced into Lithuania. The official introduction dates from 1386 in the time of Jagailo's reign, when by marriage with Hedwige, Queen of Poland, he accepted Christianity and ruled the combined kingdom of Lithuania and Poland.

The treaty of 1569 in Lublin confirmed this union and since then Lithuania has been under Polish influence.

In 1795, when Poland was being divided, Lithuania fell under Russian control a small portion of it under Asia and the province known as Suvalki was included in the newly formed kingdom of Warsaw — 1815.

Russia effaced even the name of Lithuania, forbade Lithuanian print in any form, began to Russify the new country and to propagate the Orthodox religion. The Germans Germanized their portion of Lithuania while Poland, by virtue of the Lublin Treaty, endeavored to still greatly influence the Lithuanians, altho' they, themselves, were enslaved. Lithuania withstood all efforts of the transgressors and retained the Catholic religion and its language and there are still 3,000,000 Lithuanians speaking people in Russian boundaries. They, being neutral in this disastrous war, hope and crave for their freedom.

From a religious standpoint, Lithuania is divided into three dioceses: Samogitian, Vilna and Seina and from the above stated facts the Lithuanian immigrants here numbering 700,000, still retain their religion. They have organized over one hundred purely Lithuanian parishes, with one hundred and twenty priests looking after their religious welfare.

The Lithuanian nation in habiting Suvalki, Kovno, Vilna and parts of Grodno and Minsk provinces has suffered more than any other nation in this present war. The Russian and German forces have crossed and recrossed her fertile fields and destitution reigns. Two hundred thousand Lithuanians are exiled into inner Russia, the entire manhood has enlisted and is with the fighting forces: crops and animals have been requisitioned, homes burned and children disabled. Utter starvation stares them in the face.

They have received very little aid and His Holiness, Pope Benedict IV, promises aid in the future to the best of His ability.

Belgians, Servians, Poles, Armenians and Jews have been and are being gene-

rously aided from local sources, but Lithuanians have had no aid thus far.

American Catholics in general, hearing of this plight and need of aid, will no doubt extend a helping hand to this war-stricken nation. We have organized a Central Committee for the Relief of the Lithuanian War Sufferers, in the United States, headquarters at Wilkes-Barre, Pa. November 1, 1916, is "Lithuanian Day" as proclaimed by the President of the United States.

We, the Central Committee, humbly beg of your Reverence to aid us by encouraging the American Catholics entrusted to your care to help raise funds on "Lithuanian Day".

All checks are to be made payable, The Central Committee for the Relief of the Lithuanian War Sufferers and forwarded to the American Red Cross Society, of Washington, D. C., or the National Liberty Bank of New York City, which are the official depositaries for these monies, or The Central Committee for the Relief of the Lithuanian War Sufferers, 47 Bennett Building, Wilkes-Barre, Pa. Trusting that you may give ear to our request, and aid us, we, in the name of all Lithuanians, render you in advance, our most sincere thanks.

(I biznesierius)

TO THE AMERICAN BUSINESSMAN.

Dear Sir:—

It will take but a few moments of your time to do a good deed.

You are familiar with the history of the European conflict. You are probably unaware of the fact that Lithuania has been subjected to the severest trials of any continental nation in this great strife. Battle after battle has been fought upon her soil. Desolation is rampant and sorrow dwells there in abundance. No group of individuals in America has extended aid of any kind to these distressed people.

Recognizing this fact, President Wilson has set aside November 1, 1916, as "Lithuanian Day" for the solicitation of contributions for the Lithuanian war sufferers. You have undoubtedly helped others, won't you do your mite to help them? Please give us whatever you can and do it now.

Make checks payable The Central Committee for the Relief of the Lithuanian War Sufferers, and forward same to.

The National Red Cross Society, Washington, D. C. The National Liberty Bank of New York City, N. Y., Depositories for the funds collected.

The Central Committee for the Relief of the Lithuanian War Sufferers, 47 Bennett Building, Wilkes-Barre, Pa.

Help the cause of your less fortunate brother across the sea.

Extend to him American sympathy, American courage and American appreciation of his distress.

Yours gratefully,

John S. Lopatto,
President,

Rev. P. Augustaitis,
Secretary.

Zemaičių Antanas.

Ponas Dirgelas.

Vaizdelis.

Grazus Sejos rytas aušo. Cirulis išbūdęs pirm aušros, seniai jau čirškė plasnodamas padangėje. Su aušra iš medžių viršūnės sėjelis žadino, šaukė artoją "siet—siet—siet. Siet—siet—siet". O su saule nubūdęs strazdas kėlė tingines "Brigit, Brigit. Kelk—kelk, varyk karves, gint — pamilšk—pamilšk".

Pas Antroptę Dirgelą seniai jau visi krebėdėjo, tarsi avilyje. Pats šeimininkas su pora bernų baldėse poklėti, saikuodami ir pilstydami sėklas. Mergaitės vienos apie pusryčius, kitos vėl ką kitą nutvėrusios trusėsi. Visi sukosi greitai.

Iš ganyklų grįžo pusbernis vedinas arkliais, ir šokę iš klėties bernai, kinkėsi į vežimą ir krovė sėklų maišus. Kada aplakščiusi pusryčius, apibumbėjusi mergaitės, kad šios nusišalinus jai, užmiršusios Dievą ir grieką, vis nesiskubina, vis tingi ir išpuolusi kieman, su nustumusia ant pečių skepetą, žvalgėsi bardamosi šeimininkė:

— Kaszin kokis šjryt vėjas pučia, jei bent ne šiaurinis... tokia graži, gera butų sieti.

Ziūrėdama į rukstančius iš kamino dumus, kalbėjo toliau:

— Kad jį kur... pats jau pikčiausis ir beputas; be jė, šiadien juk ir mėnuo pabaiga. Gana jau gana, nieko negalima sėti, nors iš paviršiaus ir graži esti.

Išgirdusi klėtyje bildėjimą šaukti.

— Tėvai, a tėvai! ko tu ten dabar baldaisi? Ar tu nematai, kad šjryt negeras vėjas pučia, o laikas dar — pati mėnesio pabaiga! Tu turbūt iš proto išėjai, kad tokiu laiku ir vėju rengiesi sėti; ir prisivertė dar tiek daug... Gana jau gana, neapžiūrėk žmogus tai toks, kaip bematant, juk prapuldyt dar ir sėklą. Ar girdi, tu — davė paliepinus — su neškite sėklas į klėtį, o pats su vaikais imkitės kito darbo.

Mergaitės galės eiti į stakles... Rytoj, Dievas mažu duos geresnį vėją, o juk ir mėnuo jau pasimainys. Dieve susimilk, juk tokiu laiku ir vėju sėjus dar ir sėkla prapultų — tratėjo į visas puses sukinėdamosi šeimininkė.

Kada bernai į vežimą įdėjo paskutinį maišą, iš klėties išlindo nešinas sėtuve rankoje ir pats šeimininkas ir rakindamas duris prašėko:

— Na, meldžiamoji, kas tau šjryt pasidarė, kad teip įėjusi į strioką; žiūrėk tik pusryčių, nes bernai tuoj sugrįš. Po pusryčių mergaitės kartu turės eiti dirvon. Prašėko ir bernams, dėdamas į vežimą sėtuve.

— Pirmą važiuosite į Pakapį ir ten paliksite miežius. Avizas iškrausite šoninėje dirvoje, o sėmenis nuvešite į Paveržį. Maišus pas kirstykite po du į abu galus dirvų.

Tai pasakius šeimininkui, berniokas užsirioglinio ant vežimo ir sutempęs pavades, sutauškino botagu ir vežimas gurgždėdamas sunkiai išsiritio iš kiemo, pro vartus.

— Naje, persakyk tatau

žmogus tokiam... Tu ne pusryčiais rupinkis, ale žiūrėk ką tu darai! Tu turbūt nori, kad rudenio sulaukus, nebūtų ką nėjauti, nėjauti. Juk tokiu laiku ir vėju sėjus, javai gali nėj per kruoplius neišaugti, o rasi gal dar ir visai nėjedigtų, šukavo boba.

— Jau tu tik liaukis su tuom savo atsargumu... žiūrėk kas tau reikia.

— Ana, dar jis tyčiosis! Dieve, Dieve, suės jis dabar tą sėklą!.. Teip kaip į balą išpils... Rudenyj iš tokio darbo rasi nebus ką nėj puodą dėti—ėjo į vidurą iš visai vaitodama.

Susirinkus prie pusryčių, šeimininkas pasakė:

— Po pusryčių, visi, kas gyvas, į dirvą.

Šeimininkė ant suolo atsėdusi ir maišydama puodelyje viralą, rokavo: — Kiek aš nevargstu, kiek nesistoraju, o kaip žiūriu, viskas eina niekais... Niekas manęs neklauso, niekas nieko nedirba kaip žmonės — vaitojo šeimininkė.

— Na ir vėl... Lyg tas ubagas kruopas pabėręs... Kas-gi tavęs neklauso? Tik, kad tu kišiesi ten, kur neišmanai, kur tau nereikia, ot kas.

— Je, je! Teip. Pirmas man tavo žodis, "aš nieko ne išmanau, aš kišiuosi kur man nereikia". Tai visa mano patieka nuo tavęs. Nors į balą jis verstų naudą, aš neturiu žodžiui vietos. Dievas jau turbūt perleido mane tokiu žmogui... Visą amžįlį es jis tau širdį kaip riemu...

— Na ir kas čia šjryt pasidarė...? Jei sėju, sėju, juk ne į vėją, ar mėnesį, sėju į dirvą, o vėjas su mėnuo tame nieko neturi — kalbėjo šeimininkas.

— Pažiūrėsim, turi ar ne, o kad tokiu vėju ir laiku sėjus niekas neužaus, ar tu tada, kada reikės pjauti ištrauksi ką iš tos dirvos?! — Tik jau tu liaukis. Tame Dievo valia. Aš sėdamas niekados nežiūrėjau mėnesio ar vėjų, o delto, ačiū Dievui, duonos niekados netruksta.

Užsimovęs kepurę, šeimininkas tiesiai išėjo dirvon, kur laukė jo sėkla.

Nuėjęs sėtuve prisikasė sėklos, ir peržengnojęs lauką žėrė abiem saujom stambius, geltonus miežių grūdus išpuštenus dirvon.

Gerai išdirbta ir apdorota dirva visados labiaus patenkia ir giedrą ir lytų, tatau ir Dirgilo vasarojus sužėlė net miela žiurėti. Laiškai į viršų mušėsi dvilinkai, juodai mėlyni, o pradėjus plaukti, javai kaip siena niurksojo, įbridus, iki pažastų. Visa tatau liudijo, kad šie laukai priguli darbščioms rankoms. Ištikro, Dirgila buvo akyvas ukininkas. Visoj aplinkėj, visame buvo pirmutinis. Jo kišeniuje ir klėtyje, vėjai nešvilpavo.

Dirgilenė irgi apie dalį sau pavestų ukių, sukosi nepėkščia. Kur jau sykj ką nutvėrė, antru kartu nereiškėjo čiupnoti. Visoje ukėje, kaip iš lauko, teip ir iš vidaus, matėsi darbščios rankos rupestingumas ir viežlyvumas. Kiekvienas daiktas, švarus, čystas, viskas

(Toliaus bus)

Mrs. Henry Wood.

Rytų Pylis.

Drama 5-se aktuose 14-jė atidengimų.

Lietuvių kalbon vertė.

B. Skripkauskis.

(Tąsa)

Izabelė (lenkdamosi): Sveikas, tamis-ta.

Anelė: Ar jūs norėtumet persirengti?

Izabelė: Aš norėčiau eiti į savo kambarį. Su vakariene meldžiu nesiurpinti per daug, nes mudu su Jonu esam pavalgę.

Jonas: Izabele, turiu valandėlę pasikalbėti su ponu Daneliu, meldžiu man atleisti ant valandėlės.

Izabelė: Galite eiti. Aš čia pasiliksiu ir pakalbėsiu su savo sesute.

Jonas: Meldžiu, aš neužilgo sugrįžsiu (išeina su Daneliu).

Scena III.

Anelė ir Izabelė.

Anelė: Ką jūs norėtumet gerti, Izabele?

Izabelė: Aš norėčiau truputį arbatos. Esu pailsus.

Anelė: Arbatos? Teip vėlai! Paskui jūs negalėsit užmigti per visą naktį.

Izabelė: Meldžiu visai apie mane nesiurpinti. Geriau pakalbėsim apie ką nors. Man daug sykių Jonas kalbėdavo apie jus.

Anelė: Aš manau, kad jums bus linksmas gyventi mūsų rumuose, Rytų Pylėje.

Izabelė: Linksmas ir labai bus linksmas. Ta pylis yra mano gimtini namai, nes aš budama dar kūdikiu čia su tėveliu gyvenau. Mano tėvelis čia numirė. Kada Jonas nupirkto tą pyllį, visuomet man buvo labai geras. Aš jį myliu.

Anelė: Jonas yra labai geros širdies.

Izabelė: Teisybė. Jis turi labai gerą širdį. Žinai, Anelė, aš norėčiau, kad Jonas mane visada leistų su savim į miestą. Kažin ar jis mane leis, Anelė?

Anelė (supykus): Jis būtų kvasas!

Izabelė: Ir tada butume mės visi linksmi. Aš tave, Anelė, mylėčia (apkabina ir bučiuoja, Anelė ją nustumia nuo savęs).

Anelė (sau): Ištikro, lyg ne žmogus apsieina (greitai išeina).

Izabelė (likus viena): Kodėl ji teip su manim apsieina? O, Dieve! Aš jai nieko pikto nepadariau. Kaszin kur mano Jonas. Kodėl teip ilgai ne ateina (įeina Jonas). Jonai, aš teip linksma, kad tu sugrįžai! Aš visai nežinau, kaip turiu elgtis su tavo sesute. Vos tik ją apkabinsu pabučiavau, tai teip persigando, kad net pabėgo nuo manęs. Turbut jos niekas pirmiau nepabučiavo.

Jonas: Mano sesuo nemoka mandagiai elgtis su žmonėmis. Kaip pabusi ilgiau, priprasi. Izabele, jeigu nori, tai eikim mudu į sodą pavaiškėti.

Izabelė: Kodėl ne, eikim (abudu išeina).

(Uždanga).

Scena IV.

(Gatvė. Petras pamažu eina per sceną, kaimiečio rubuose, su botagu rankoje).

Petras (bailiai dairdamasis): Po dviejų metų persikymo nuo savo mylima motina, tėveliu ir sesute, nors sykj atvykau pažiūrėti. O, kad Dievas duotų man dar pamatyti motiną, nors ant valandėlės (žiuri į vieną pusę scenos ir pamato Barbora). Ką aš matau! Tai Barbora, mano mylima sesutė, darželyje. Šauksiu, gal išgirs (šaukia): Barbora! Barbora! (Barbora įeina ir žiuri). Ar manęs nepažįsti? Tai aš tavo brolis, Petras.

Barbora (puldama): O, Petrai, mano brangus broli, kaip tu čia atvykai. Ar nebijai policijos?

Petras: Bijau, bet ką padarysi. Negaliu ilgiau teip gyventi, kaip iki šiol gyvenau. Dirbu mieste — valau arklius.

Barbora (nustebus): Petrai! Tu valai arklius?!

Petras: Mano brangi sesute! Ar tu manai, kad aš kaip ponas gyvenu. Gaunu vos tik penkis dolerius ant mėnesio, už valymą arklių.

Barbora (gailėstingai): Petrai, mano nelaimingas broli! Gaila mums visiems tavęs, bet kam-gi papildei tokią baisią žmogudystę?

Petras (verkdamas): Sesute! Aš visai nekaltas, nes ne aš papildžiau tą žmogudystę. Ją papildė koks tai Tauraitis, Onos draugas. Jeigu aš, kuomet pamačiau tą

žmogų negyvą, bučiau nebėgęs, tai gal būtų buvę gerai, bet dabar visi mano, kad aš žmogudys. Barbora! ar mano tėvelis vis pyksta ant manęs?

Barbora (atsargiai): Tykiai kalbėkime. Tėvelis niekad nemini tavo vardo.

Petras: Tėvelis niekad manęs nemylėjo, visuomet laikė kaip svetimą. Sesute, ar aš galiu pamatyti motiną?

Barbora: Ar negalėtum ateiti čia kitą vakarą, nes tėvelis tuojau pagrįž iš miesto, ir galės mudu čia užėiti.

Petras: O, ar motina negalėtų ateiti čia?

Barbora: Motina negali, nes labai serga. Tavo persikrymas vos tik graban ją nenuvarė.

Petras (verkdamas): Kaip-gi aš galiu grįžti nematęs savo mylimos motinos, po tokiam ilgam nesimatymui! Norėčiau aš jos prašyti, kad ji man duotų šimtą dolerių. Ar manai galimu tas butų, Barbora?

Barbora: Rytoj vakare ateik čia. Aš manau, kad pinigų gausi. Petrai, ar-gi ištikrųjų tu sakai, kad esi visai nekaltas? Kodėl ne patvirtinti tą teisybę?

Petras: Patvirtinti, bet kas man tikės? Juk visi aplinkiniai žmonės meta kaltę ant manęs, o Tauraičio niekas nepažįsta, tai kaip-gi man tikės.

Barbora: Petrai, pasakyk tu visą tą savo atsitikimą Jonui Daumantui. Jis tau pagelbės, jis tave apgins, nes žinai, koks jis yra teisingas.

Petras: Gal ir teisybė tu sakai. Kažin ar jis ištikrųjų man pagelbėtų, jeigu aš jam pasakysčiau visą atsitikimą.

Barbora: Ateik rytoj čia, aš tau pinigų atnešiu (girdisi už scenos šauksmas Barbora! Barbora!). Klausyk, jau pagrįžo tėvelis iš miesto, negalime ilgiau čia stovėti. Eik jau, Petrai. Sudiev!

Petras (susijudinęs): Barbora, tu netiki, kad aš esu nekaltas. Mudu tik stovime čia nakties tylumoje ir Dievas danguje girdi mūsų žodžius. Aš tau sakau teisybę, kad aš esu nekaltas. Aš prisiekiu ten (rodo augštin). Sudiev sėsele (greit išeina)!

Minkevičius (įeidamas): Barbora! Barbora! Labą vakarą, mano dukrele! O ką tu veiki čia tokiam vėlame laike?

Barbora: Ėjau pasitikti tavęs, tėveli. Stovėjau prie kiemo vartų, paskui atėjau čia, tokiu budu mės apsilenkėme.

Minkevičius: Eik namo. Jau seniai reikėjo tau miegoti (abu išeina).

(Uždanga).

Scena V.

(Kambaris kaip I scenoj).

Izabelė, Agota ir Anelė.

Izabelė (įeidama): Agota, kas tai yra, kad aš lyg girdėjau judvi su Magde kalbant apie Barbora Minkevičiutę ir apie nuodus. Tu pasakyk Magdei, kad ji truputį prilaikytų savo liežuvi.

Agota (paskui eidama): Tai tik juokai buvo.

Izabelė: Tai gerai, gali sau eiti ir prižiūrėti svečius (Agota išeina). Kas ta pirmiena būtų Barbora Minkevičiutė, kurios vardą jau daug sykių girdėjau ir visada apie ją kalba su mano vyru. Aha, atmenu. Kartą prie bažnyčios man Jonas parodė ir sakė, kad tai graži mergaitė. Gal Jonas ją mylėjo, o gal ir dabar myli? Bet ne. Tas negali būti. Jonas niekad to nepadarė (įeina Anelė).

Anelė: Ponia Izabele, mėsininkas laukia, kad pasakytumet kiek mėsos pietums atvežti (į šalį ironiškai). Iš laukia gal, kad aš pasakysčia. Tegul ji pati pasako.

Izabelė: Anelė, pasakykit, kad atvežtų ką nors virimui ir kepinimui.

Anelė (lyg pamėgdžiojant): Ką nors virimui ir kepinimui (rimtai). Ar jūs žinot, kad mėsininkas juoktusi, jeigu aš teip pasakysčiau. Iškur-gi jis žinotų kiek atvežti mėsos, ar truputį, ar ciela karvę?

Izabelė (pašokus): Visą karvę?! O, Anelė, juk mės visos karvės per savaitę nesuvalgytume (į šalį). Klausčia jos, bet tokia susiraukus, kad net baisu, bet bandysiu sykj klausiti (atsigrijus). Anelė, pasakykit man kiek reik mėsos, nes aš visai nežinau. Tu geriau žinai, kiek reiks man, Jonui ir jum.

Anelė (piktai): Jeigu teip, tai aš pati pasakysiu.

Izabelė: Meldžiu, nes aš visai nesu-prantu pietų pagaminimo.

Anelė (ironiškai): Ir aš teip manau (į šalį). Vargšas Jonas, bet ir gerai jam, kam apsidėdė prieš mano norą (išeina).

Izabelė (viena): Ah, kad nors greičiau pareitų Jonas. Teip man ilgu be jo (įeina Severinas).

(Toliaus bus)

Motinos balsas.

Sudiev suneli mano brangus,
Tau paskutinį kart tariau,
Man širdis alpsta ir vaitoja,
Gal teks išlėsti ant kapų...

Jau karė tėviškę prarijo!
Neliks brangiausios Lietuvos.
Ir aš aukašiu širdį savo,
Pražysiu jau ant visados!
Linksmai, širdužės stygos plakė,
Kada tu laišką man rašiai
Ir nors didžiausio nelaimėj,
Vis mane šelpi ketinai.

Bet viltis šiadien mano nyksta,
Ką teip bujojo prakilniai;
Siela ir kunas mano vįsta,
Baigia atšalt sielos jausmai.
Pasimatymo viltis zuvo,
Ko troško teip mano širdis,
Kulkų staigim's, žiaurumas prūsų...
Jau spėkos baigias' man suvis.

Mus žudo slava ir teutonai,
Badu vaišina mus visus —
Ir tvirčiausius tautos mūsų sunus
Dar gyvus kasa į kapus!
Paskutinį sudiev tau tariau
Ir mirsiu aš bado laukuos!
Gal nelankys mano kapą,
Bet jį atmins (vis tikiuos)!

Aš atminsiu tave, matute,
Ir tuos meilius tavo žodžius,
Kuriuos auginant man kalbėjai
Ir kiltus įkvėpiai jausmus!...

J. Svyrunėlis.

Gailutis.

Dienų užrašai.

(Tąs)

— Su ja aš vaikščiojau miesto pakraščiuose, per visą dieną.

— Sakai, su ja praleidai visą dieną?
— Ir ne tik per dieną, bet ir naktį praleidome, besikalbėdami. Dabar tik pora valandų, kaip nuo jos pasitraukiau ir dabar einu namon.

— Po šimtos pypkių! Ir kokias kalbas judu ten galėjote turėti per teip ilgą laiką?
Juk turi žinoti, kad pas ją landžioja Jonas. Iš kito miestelio pas ją tankiai atvažiuoja Jurgis. Argi tu manai ją nuo anų dviejų paveržti?

Jis moterėjos ranka, nusišypojo ir pasakojo toliau:

— Kaip pirmu kartu su ja kalbėjau, kalbinau už manęs tekėti, tai....

— Ką ji sakė?
— Sakė, kad negali tekėti už manęs, nes ne žino mano budo.

— O dabar?

— Dabar žada tekėti, kad ir šiadien.

— Na, tai ar vesi ją?

— Bijausi! Žinai, aš lėtas, o ji....

— Ką ji?

— Ji kaip rusiškas kazokas. Gerai tai gerai, o ne, tai lik sveikas....

— Sakai, kad negalėtum susitaikyti?

— Tai kame ir blogumas! O kaip tamista manai?

— Nu ką pirmą laiką gali žinoti? Bet, jei manai vesti, tai ir vesk, netruk, visgi mergaitė pažangesnė už....

— Už ką?

— Už kitas...

Toliau, nusibodus mums kalbėtis, jis pasakė sudiev ir nuėjo sau.

Parėjęs namo, pasiėmiau plunksną ir užrašiau šios dienos savo įspūdžius. Vos pabaigiau rašyti, laikrodžio išmušė 11 valandą. Padėjęs viską į šalį, einu į A. R. krautuvę parsinešti laikraščius. Nuėjęs radau "Tėvynę", kurią pasiėmęs tuojuos pradėjau skaityti. Čia prieina prie manęs ne pažįstamas vyriškis ir duodamas man ranką, prašneka:

— Sveikas, Jonai, seniai matytas.

Aš žiūrėdamas jam į akis, duodamas ranką, atsakiau, kad jo nepažįstu.

— Aš esu E. iš D., o tamista J., iš G. Suėjom į pažintį.

— Gal eisim pasivaikščioti? paklausiau jo.

— Galim.

Išėjus į gatvę, paklausiau jo:

— Ar tamista ne manai kada grįžti į Lietuvą?

— Teip. Pavasario sulaukęs, žadu grįžti, nes, žinai, Lietuvoj gyventi yra kur kas smagiau, negu čia, Amerikoje. Žnai, atvažiuojes Amerikon, per du metus vėliau ir sakiau, kiba mane vėlnias čia nebū.

Užėjome pasisėdinti krutantių pvelkų. Čia biskį nusiblaivėme. Išėję peris-

kyrėme, nuėjome namo.

Parėjęs pasiėmiau skaityti knygelę "E. Steponaičio raštai". Skaitydamas jaučiausi kaip Lietuvoj esąs. Labai man patiko Steponaičio raštai, kuriuos patarčiau kiekvienam lietuviui juos perskaityti.

Vakar užbaigiau skaityti knygelę "Viktorė", parašytą Šatrijos Raganos. Tai puiki knygelė. Skaitytą ją, rodosi matali gyvus paveikslus, teip aiškiai ir suprantamai parašyta.

22 Spalio. Rytas išrodo visai kitoks, negu kitados. Naktis buvo ne rami. Daug kartų išbudau ir ilgai ne galėjau užmigti, nes galvon lindo įvairios malšys, statydamos man klausimus, kur butų geriau gyventi, Lietuvoj, ar čia, Amerikoje. Mintys siubavo lyg valtėlė ant vandens. Rodosi, lyg jaučiu kokią naują apsiereiskimą, tik nežinau, blogą, ar gerą. Pasiėmiau skaityti laikraštį, nesiseka. Imu knygą, nesinori skaityti. Imu kitą, ta puola iš rankų. Galiausiai pasiėmiau rašyti. Ir rašyti nesiseka, ranka dreba, o čia, kad biesas pagrėbtų, visoki bildėsi: Tai gatvekariai kas valandėlė bėga dundėdami, kad net langai barškia, tai automobiliai triubija, tai vežimai slankioja barškėdami, tai žydėlis dainuoja "r-ė-gs, ba-tels". Iš kailio gali išsimerkti papuolęs į tokį koncertą. Už viską labiausiai mane erzina gatvekarių broždėjimas: gyvenu ant ketvirtų grindų, o čia sienos ir grindys, net kruta nuo tų broždėjimų.

Perstojau rašyti ir misliju kur pasidėti. Po valandėlės sugalvojau, kad geriausia būtų gyventi turint užtekintai pinigų. Turėdamas užtekintai pinigų, aš spjaučia ant visko ir važiuočia į mokyklą. Ką aš ten veikčia, nežinau, bet pirmiausia turiu norą išmokyti lietuvių rašybos ir paskui rašyti apie Lietuvos meilę, eilėmis ir proza. Turiu norą išmokyti muzikos, kurios mielai klausiu man įrankiu yra smuika. Niekas tiek malonumo ne suteikia, kaip smuika. Aš mėgstu rašyti ir laiškus. Ar tikėsite, kad parašyti laišką mylimai ypatai, man imdavo apie porą valandų laiko; tėjimau ženklus, kur reikia statyti, rinkau tinkamus žodžius ir taikiau parašyti dailes raides.

Išėjęs iš namų ir perėjęs kelias gatves, užėjau pas savo gerą pažįstamą J. S. Iejęs drąsiai sakau:

— Labą dieną!

— Labą dieną. Eikš, sėskis, pasikalbėsime.

Atsisėdome. Aš dar tyliu, o jis pradeda kalbą:

— Girdėjau, kad rašai "Dienų užrašus"?

— Teip, rašau.

— Gal nori paskaityti knygelę, kad pasimokinus rašyti?

— Labai norėčia, jei tik tamista tokią knygelę turi.

— Šia, imk.

Padavė man "Draugijos" No. 61—1912 m. ir kompletą "Ateities", kurią duodamas atvertė 403 puslapių ir parodė skirsnį "6. Paėmęs skaitau. Ten parašyta: "Šiadien atėjo Jačukas, ejom pasivaikščioti. Sutikome Grybiutę, tai vaikščiojome sykiu. Labai simpatiška mergaitė. O jos juokai ir pasakos, labai įdomios. Bent įdomesnis jos keiksmas. Ji keikdama sako — A, kad tave mi—li—jo—nas! Toks keiksmas man išrodo biskį keistas".

Pasiėmiau knygas ir misliju sau, šį vakarą turėsiu naujo skaitymo.

23 Spalio. Rytas ukanotais, bet oras šiltesnis negu vakar buvo. Nakčia, matyt lyta, nes žemė šlapia. Norėčia ką parašyti, bet galva ne smagi, turbūt permažai miegojau, nes pereitai naktį, iki pirmos valandos skaičiau "Ateitį". Atsigulęs ilgai ne galėjau užmigti, nes mano kaimynas, su kuriuo gyvenau, be perstojimo braškino popieras; vertė Mikevičiaus eiles, sakė, siųsęs į "Tarką". Aš-gi netekęs kantrybės, net pradėjau rugoti ant jo, kad ilgai neina gulti. Jis paklausė ir atsigulė. Klausau, jau knarkia, miega. O aš ne galiu užmigti ir gana. Verčiuosi nuo vieno šono ant kito, o užmigti negaliu. Atsikėliau, nuėjau į pasėdėjimo kambarį, atsisėdau ir žiūri į langą, per kurį švietė pro debesius išslydams mėnulis, kurs, lyg žiūrėdamas per langą, stebėjosi, kodėl aš ne miegu. Laikrodžio išmušė 2 valandą vidurnakties.

Nenorint, žiūrėdamas į mėnulio apšviestą langą, prisiminiau, kaip to paties mėnulio šviesa man tarnavo, kuomet aš budamas mažas, Lietuvoj ganiau arklus, naktimis.

Laikrodžio bamtelėjo jau ir trečią valandą. Na, manau sau, reikia eiti gulti, gal kiek pramigsiu, nes 6 valandą reikia keltis.

Po pietų vaikščiojau su p. A., ir nuėjome (Toliau bus)

MOTERIMS PASISKAITYMAI

Moteriškės pasiskudimas

Prieš kelias dienas gavau laišką nuo vienos moteriškės, skaitytojos moterių skyriaus, kuriame ji sudeda daugybę pasiskudimų, kaip po atsakymų į mano laišką, kurs pirmiausia yra tilpęs šiame skyriuje "moterių pasiskaitymų". Ji savo laiške skundžiasi ant savo blogo vyro.

Ta moteriškė sako, kad yra daug moterių, kurios turi vargą su savo vyrais, iš kurių vieni yra pikti kaip širšiniai, kiti latrai—girtuokliai. Turint tokius vyrus, rašo ji, jokių būdu negalima vaikus išauklėti gerai. Su tuom visuomet reikia su tikti, nes tuose namuose, kuriuose šeimyninkas, moteris vyras, vaikų tėvas, sau laimės jiško tik stiklyje ir laiką praleidžia karčiame, apie gerą vaikų išauklėjimą kalba ne gali būti.

Bet antrą vertus, reikia atsiminti, kad ne visi vyrai yra laidokai, ne visi latrai. Namuose-gi, kur nėra šeimyniškos harmonijos, kur tėvas nesirupina savo vaikų likimu, ten yra dar motina, kuri, kaip pirmiau esu sakius, yra vienatinė vaikų išauklėtoja, nes vaikų geras išauklėjimas visuomet paeina nuo motinos. Ji apdirba vaiko sielą ir jam įkvepia gerus pavyzdžius, kuomet vyras yra prie darbo ar bent nėra namie.

Nors ir didžiausi šeimynėje nepatogumai būtų, tai visgi motinos privalumu yra rūpintis vaikų likimu ir jų auklėjimu. Ir visuomet gera motina tuomi rūpinasi. Paprastai, gerą motiną, gerą namų šeimynininkę, gerą moterį, vadinama vaidelyte, kuriančia doros ir morališkumo ugnelę savo namuose, savo vaikų auklėjime, vadinama ją tautos motina, nes tautos išsitobulinimas paeina nuo gerai išauklėtų vaikų, o vaikus gerai išauklėti gali tik gera motina. Ir kiek viena moteris privalo tokią būti.

Jeigu tavo vyras ne pats apie savo vaikų likimą, apie jų išauklėjimą, tad jų auklėjimą privalai paimti į savo rankas. Žinau, yra daug tokių moterių, kurios vien tik ir geidžia, kad jų privalumus pildytų vyrai, o tiems nesiskubinant, kila bėgiai ir šeimyniški nesutikimai, kerštavimai. Suprantama, kilus šeimynoj audrai, vaikų likimu ne lieka kam rūpintis ir vaikais auga vėjų globiami; tokiuose atvejuose tankiai vyrai tik ir kaltinami. Suprantama, yra vyrų, kurie neverti vadintis šeimynų nariais, bet tankiai visi ne malonumai paeina nuo moterių, kurios piktu ir užsispyrimais nori vyrus priversti pasiduoti jų kontrolei. Prie tokių aplinkybių, namai liekasi neramiais, o apie vaikų išauklėjimą negali būti ir kalbos. Moteriai, šeimyninkei, motinai, gali būti viena ir tai svarbiausia rodyklė — nepaisėt nieko, nesidairyt į pašalius, kad klūtis kokias suradus, bet rūpintis vaikų išauklėjimu, kad jie išaugtų gerai žmonėmis, gerai lietuviais.

Moters skundžiasi, kad jų vyrai nesirupina vaikų auklėjimu ir visas sunkenybes suverčia ant savo moters pečių. Toki pasiskudimai yra

teisingi. Tėvas privalo rūpintis ne vien uždėdimo pinigais, kad būtų iš ko misti ir apsirengti, bet turi rūpintis ir morališkuoju auklėjimu savo vaikų. Todėl moters privalo savo vyrams išaiškinti, kad ir jie privalo rūpintis savo vaikais, ne vien valkiotis po karčiamas ir laiką praleisti be jokios naudos, dargi su sava skriauda. Bet aiškinti jiems reikia švelniai, meiliai, mandagiai, kaip moteriai pritinka ir reikalinga, o ne piktžodžiais, nuolatiniais zuržėjimais, bėgiais ar kerštavimais. Švelnumas, meilumas ir mandagumas, tai yra vienatinis moteriškės ginklas, prieš kurį ir žmogudys tirpsta, pirštu ją ne užgavęs, anot dainiaus kun. Al. Burbos.

Juzė.

Keli žodžiai apie madas.

Ateina jau ruduo. Nors dienos dar pakenčiamos, gražios, bet jau vakarai ilgi, naktys vėsios. Visa tai apsiereiskia mums, kad ruduo jau artinasi. Madininkės jau rengia fasonines skrybėles. Iš žurnalų mato, si, kad šį rudenį skrybėlės bus plačios, apkaišytos įvairiomis plunksnomis ir su viena didele kvietka. Apart plačiųjų skrybielių bus dar ir kitos, mažos, galvą apmaujančios, vadinamos "turban". Fasoninės biskį pailgos, teip, kad bryliai biskį išsikiša į priešakį ir užpakalį daugiau negu į šonus. Skrybėlės gana dailios ir ru-goti ant jų ne bus už ką. Teisybė, fasoninės, kaip aksominės gal būti bus per sunkios, bet "turbaninės" bus labai parankios ir gailima tikėtis, kad jos bus plačiau moterių naudojamos.

Nagi dabar apie sijonus. Labai madon įeina ir galima sakyti tai praktiškiausi sijonai iš šilkinio audimo, vadinamo "taffeta". Jie tinka prie lengvų, spalvotų jakučių, šilkinų. Tokie sijonai su tinkamomis prie jų jakutėmis galima dėvėti visur ir visuomet, kaip tinkamiausi. Šlebės šiam rudenį skiriamos gana plačios, su stambiais raukšliniais ar smulkesniais kvoldeliais, pa puoštais kitokių spalvų guzikėliais. Yra teipgi kiti sijonai, juodi, šilkinio audimo, su plačiom, baltom li mavonėmis, bet, rodosi, šitie ne bus plačiai naudojami.

Kaip sumažinti riebumą.

Riebus žmonės, kurie jiško budo kaip sukudėjus, tegul kiekvienu sykiu, kada eina maudytis, į maudyne deda vieną svarą druskos epsom vadinamos. Šita druska nevien mažina riebumą, bet gelbsti ir nuo reumatizmo.

Pirmiausia negu kulkis užgema.

Cia paduodame nekuriuos patarimus, su kuriais privalo apsipazinti kiekviena moteris, kuri turi liktis motina ir kuri turi suteikti gyvybę naujai žmogystai.

Prieš gimdymą ne reikia turėti jokią baimę. Gimdymas, kaip suteikimas kudiui gyvybės, yra tai natūrališkas ir normališkas dalykas. Kaip tik prisiarti-na gimdymo laikas, reikia pasaukti geriausią daktarą ir atsiduoti jo globai. Jeigu iki to negalima sau daleisti, reikia pasiduoti į ligontų namų, kur yra atsakanti daktarai ir slaugytojos, ten bus jų atsakančioje globoje.

Moters, kurios yra nerūšios, persidirbė ar dėl ne

Amonija atnaujina spalvas.

Amonija, ištartinta karštame vandenyje, atnaujina spalvas bent kokio rubo. Pri duoda aiškesnį reginį. Pralinala teipgi plėmus iš karpetų ir divonų.

Sveikatos darželis.

Kaip gydyti nusišutinus.

Atsitikus nelaimei, kad kunas tampa nušutintas garu ar karštu vandeniu, daktarai pataria ne prileisti oro prie nušutintos vietos. Jeigu didelis plotas nušutinta, geriausiai visą žmogų įdėti į kokią kubilą pripildytą vandeniu. Mažas žaizdas, paeinančias nuo nusišutinimo, reikia gydyti vandeniu. Ne kartą tenka girdėti žmones sakant: "Imerkiau skaudamą ranką į vandenį, bet išėjus, skaudėjo kaip ir pirmiau". Tai yra ženklas, kad ne reikia išimti, bet laikyti vandenyje. Jeigu nušutinta vieta bus laikoma vandenyje kol daktaras ateis, daktaras bus labai užganėdintas tuomi, nes tas palengvins jam suteikti pagelbą. Dėti ant žaizdos miltus ar tepti kokiais vaistais, pirmiau negu daktaras žaizdą apžiūrės, nėra patartinu, nes tas gali užkenkti. Vanduo visuomet yra po ranka ir todėl yra parankiausias sumažinimui skausmo ir ne prileidimui oro, kol daktaras pribus su pagelba.

Keli žodžiai apie difteriją.

Difterija yra aštri liga, kuri prasideda nosyje ir gerklėje ir yra pavojinga žmogaus gyvasčiai, ypač mažų vaikų. Gyvasties apsaugojimui nuo difterijos yra vienatinis vaistas vadinamas serum, kurį daktarai įčirškia po odą ir jeigu tas padaroma ne pervėlai. Pradedant skaudėti gerklę niekad ne reikia rizikuoti, bet tuojuos kreiptis prie daktaro, nes kas gali žinoti, ar skaudėjimas paeina teip nuo ko, o gal tai yra difterijos apsiereiskimai; tą tik daktaras gali patirti. Jeigu kartais vaikas skundžiasi gerklės skaudėjimu ir pradeda užkimti, tuojuos reikia jam įčirškėti serum. Vaiką ne reikia išleisti iš lovos net kol daktaras lieps. Togi ne prisilaikant, vaiką leidžiant iš lovos, kad liga būtų jau ir sumažėjus, vienok dēlei atsisaldymo, jis gali gauti širdies ligą. Vaikas gali lipti iš lovos, eiti lauk ir žaisti su kitais vaikais tik tada, kada daktaras pasakys, kad difterijos apsiereiskimas jau apgalėtas ir gerklė ar nosi pavojaus jau nėra.

Kaip sumažinti riebumą.

Riebus žmonės, kurie jiško budo kaip sukudėjus, tegul kiekvienu sykiu, kada eina maudytis, į maudyne deda vieną svarą druskos epsom vadinamos. Šita druska nevien mažina riebumą, bet gelbsti ir nuo reumatizmo.

Pirmiausia negu kulkis užgema.

Cia paduodame nekuriuos patarimus, su kuriais privalo apsipazinti kiekviena moteris, kuri turi liktis motina ir kuri turi suteikti gyvybę naujai žmogystai.

Prieš gimdymą ne reikia turėti jokią baimę. Gimdymas, kaip suteikimas kudiui gyvybės, yra tai natūrališkas ir normališkas dalykas. Kaip tik prisiarti-na gimdymo laikas, reikia pasaukti geriausią daktarą ir atsiduoti jo globai. Jeigu iki to negalima sau daleisti, reikia pasiduoti į ligontų namų, kur yra atsakanti daktarai ir slaugytojos, ten bus jų atsakančioje globoje.

Moters, kurios yra nerūšios, persidirbė ar dėl ne

atsakančio maisto nusišutins, negali tikėtis sveiko kudio. Kiekviena motina, laukianti kudio gimimo, privalo miegoti dienos laiku (geriausia po pietų) po dvi—tris valandas, arba, kiek galima. Prieš tokį miegojimą, kambarys langai turi būti atidarinėti, kad kambarys gerai išsivėdintų. Reikia saugotis tankaus vaikščiojimo laiptais ir siuvimo ant mašinos.

Pasivaikščiojimas tyrame ore, yra labai pageidaujamas. Saugojimasis susijudimų ir namų darbas prie atidarytų langų yra geresniu už aptiekos vaistus.

Kasdieninė maudynė yra reikalinga, kad ir sveikiausieji moteriai, ypač busiančiai motinai. Drabužis turi būti pritaikomas sveikatos reikalavimams, teip motinos kaip ir kudio.

Šlebė turi kaboti ant pečių, o juosta ir krutinė turi būti liuosa. Vystės ir dirzų reikia saugotis kaip po didžiausio pavojaus.

Apie sveikatą riebių vaikų.

Riebus kulkis ne visuomet yra sveiku. Kudio riebumas gali tankiai būti blogu dalyku, ypač šiltose vasaros dienose. Kudio kunas turi būti kietas, o ne minkštas, ar sudribęs. Kudio judėjimai turi būti gyvi ir linksmi, kas ženklina gerą sveikatą. Jeigu kulkis šiltose dienose ne linksmas, verkia, tai yra ženklas, kad jis serga. Jeigu tokiame atsitikime motina pati peni kulkį, tai gali būti, kad motina yra ne sveika ir jos penas veikia ant kudio sveikatos. Kartais motina pati nestengia pažinti, ar jos kulkis yra sveikas, ar serga. Tad reikia tęmtyti: Lygi ir šviesi oda, linksmos akys, tankus šypsojimas, reguleriškas išėjimas, geras apetitas, ne vėmimas po valgio, augimas svarume, ramus miegas, kietumas raumenų,ėjimas protingyn. Jeigu kulkis yra tokiame stovyje, tai motina gali būti tikra, kad jos kulkis yra sveikas kaip ridikas. Esant priešingai, reikia kreiptis prie daktaro, ne vilkinant.

Saugokitės dulkių.

Kvėpavimas oru, suterštu dulkėmis, yra labai pavojinga sveikatai. Dulkės gimdo uždegimą kvapo kelių, užkaina plaučiuose skykles, kurios reikalingos oro perleidimui, iš kur gema kvėpavimas. Dulkės visuomet yra mikrobai, gimdanti katarą, uždegimą plaučių ir net džiova.

Jeigu dulkės esanti džiovos mikrobai gaunasi į kvėpavimo organizmą, tada jau sveikatai grumoją pavojus, nes gaunasi į plaučius, ten užkrečia kvėpavimo pertakose savo veisle, kurie auga ir kvėpavimą galutinai sunkina. Dulkės kambaryuose, kuriuose žmonės gyvena, yra pavojingesnės negu dulkės gatvėse. Todėl reikia atkreipti į tai atydą ir vengti kambaryuose dulkių sukėlimo; valant rakandus, paveikslus ar kitką, ne reikia vartoti plunksninių šluotų ar sausų mazgotių, kurios dulkės sukelia ir jomis suteršia kambaryje orą. Valant divonus, ne reikia juos sausius šluoti, bet pirmiausia vandenin sumerkinti smulkiu suplėsytu popieru šmotelius, jais išbarstyti divoną ir tada šluoti.

Nedėdienio Pasiskaitymai

Dėdulė

Oras mainosi per amžių eiles.

Vienu tik oru gyventi negalima, bet ir be jo gyventi teipgi ne galima. Žinome visi, kad kada oro pritrūksta, mes trokštame, ir kad negautume oro per valandėlę, užtrokštume, gyventi nustotume. Oras tai yra mums lyg maistas, gazo pavidale. Gal buti, kad daugumai žinoma ir tai turi būti žinoma, kad oras susideda iš tleno ir azoto rūgšties. Kaip alkoholis, ar kitoks geriamas skystimas yra per aštrus gerti ir turi būti atskiestas su vandeniu, taip lygiai ir tlenas yra per aštrus mūsų kvėpavimui ir todėl turi būti atskiestas kitu gazu, vadinamu azotu, maždaug ant trijų dalių azoto galima naudoti vieną dalį tleno. Apart to dar yra maža dalis anglio rūgšties ir kitokių silpnųjų gazų, susimaišiusių vienu su kitais. Visi tie gazai yra susimaišę taip kaip įvairių spalvų grūdėliai, tik chemiškai jie nėra susilieję, kaip kad vandenyje tlenas su druska.

Daugiausiai yra azoto. Kas yra azotas? Yra tai chemiškos dulkės taip smulkios, kad padaryti jas smulkesnėmis nėra galima. Žmogui jis yra tuom reikalingas, kad jis atskiedžia tleną, kurs be atskiedimo būtų per daug tirštas žmogaus ar kito gyvūno kvėpavimui. Augalams jis taipgi reikalingas. Kad kur augalams truksta azoto, ten reikia jį pavaduoti žemėmis, nes kitaip augalai turėtų sunykti. Tie, kurie turi patyrimus ūkininkystėje, žino, kad dirvai naudojama trąšos, sakysim, salietra. Salietroje yra azotas ir iš salietros augalai ima sau azotą, reikalaujamą tleno atskiedimui. Jeigu azotas būtų ore, tad augalai semtų jį sau visai be ūkininko patarnavimų ir ūkininkas ne reikalaujot mokėti storus pinigus už salietrą. Bet dėl ūkininko kišenius taip nėra. Nekurie augalai, ypač varpuoti, gali jį traukti iš oro. Galima azotą jiems suteikti aparant žemę ir taip yra.

Bet grįžkime iš dirvos prie savotėmos. Nesinori iki rėti redaktoriui "Ukininkų dirvos", kurs Dėdulė nenori leisti net jį jo ofisą kokią įkelti (tegl jis ten sveikas rašo apie pudymų arimą). Atmosferoj, arba ore, kur yra skystas tlenas, žmogus gali gyventi ir savo gyvenimui jį naudoja. Tlenas irgi yra bespalvis gasas. Dideliame spaudime, prie 360 laipsnių žemiau zero jį galima atskiesti ir tada jis apsirėikš šviesmėlę spalvoje. Prie 400 laipsnių jis sušala į ledą. Vaistuose jis vartojamas kaip kunas, vartojamas prie plaučių uždegimo ir panašių ligų, bet turi būti dikčiai atskiestu. Veikia labai smarkiai sumaišytas su azotu, kaip kad paprastas oras, kada kam nors "skauda plaukus" po bičiuliavimu su alumi, medumi arba kitu koku "šlapu daiktu".

Tleno pasaulyje yra labai daug. Daug jo yra ore, bet daug daugiau vandenyje. Čia jis yra chemiškai susiliejęs su kitu gazu, vadinamu vodoras, kas sykiu pa-

daro tyrą vandenį. Daugumas jo vandenyje yra tukstantį kartų didesnis negu ore. O dabar žemėje. Jo ten yra visur. Jis yra dalis ten esančių uolų, rudos ir tt. Kiekvienam juk gerai pažįstamos rudys. Tai geležis, susivienijus su tleno. Žemėje tleno yra 10-12 kartų daugiau negu vandenyje. Tlenas, kurs randasi ore, nėra nė 50 dalis viso daugumo, kurs randasi žemėje.

Žinant kas yra tlenas, dabar eikime prie oro, kurs lošia teipgi svarbią rolę. Yra tai anglio rūgštis. Jo yra ne daug. Gamtos dalykai taip surėdyti, kad augalai reikalauja to, kas žmogui kenkia. Žmogus iškvepuoja anglinę rūgštį, kur jo yra per daug, oras yra sugedęs, o ore, vienu anglio gazu, arba rūgščia, žmogus gyventi ne gali. Augalai-gi yra lyg koki kostuvai, valantį orą. Anglio rūgštis susideda iš anglio ir tleno. Augalai sunaudoja anglį, su pagalba chlorofilų, apie kuriuos kiek pirmiausia jau kalbėjau. Tokiu būdu, kur augalų yra daug, ten oras visuomet yra sveikesnis.

Ziloje senovėje augalai augo labai dideli ir tai ne vien šiltose šalyse. Kitados kalbėjau apie anglį. Tais laikais ore buvo labai daug anglio rūgšties, o tleno mažai. Tada augalai augo dideli, nes turėjo sau maisto užtektinai. Pavyzdžiui to visko galime sau persistatyti, kaip dideli plotai anglio tuo met buvo. Saulė tada blaškėdama ir degindama anglinį gazą, rūgštį, teikė tokią įiegą, kokią šiandien gamina mašinos. Reiškia, tada saulės karštis sunaudojo tik anglį, o tleną išmetė. Ir todėl jo taip daug liko ore. Ir gyvūno, žmogaus, žveries ir gyvūlio gyvybė pasaulyje tik tada apsirėikšė, kada ore buvo tleno užtektinai jo gyvybės palaikymui, kada jį turėjo kuom kvėpuoti. Juk visi tie, kurie lankė mokyklą, žinote, kad pasaulyje augalai buvo pirmesni už gyvūnus.

Tas viskas buvo seniai, praityje. Bet mokslininkas Swante Arhienius mums sako, kad mūsų klimatas nuolat mainosi. Anglių plotai kaskart vis mažėja, nes jų reikalavimai ir sunaudojimai kaskart eina didyn. Tokie dideli anglių reikalavimai, anglių sluogsnis žemėje sparčiai mažina, prie to teipgi prisideda ir vulkanų išsiveržimai. Prie to prisideda ir girių naikinimas. Didesnis sunkumas anglio rūgšties, slenkancios žemėn, lyg kaldrą spaudžia žemėn ir augstin neduoda pasikelti šilumai, garuojančiai iš žemės. Vaduojanties žodžiais ano mokslininko, viso to pasekmėmis gali būti, kad susilauksime, kad klimatas bus daugiau vienodesnis, o ypač šaltose šalyse pasidarys šiltesnis, o dėlto galima tikėtis ir geresnių derlių, bent tose šalyse, kuriose šiandien dėl klimato šaltumo, niekas neauga. Bet tas viskas galės įvykti tik tolymoje ateityje, kurios nė Dėdulė, nė vienas iš skaitytojų jo raštų, gali būti, ne susilauks; parsieis dar ne vienas žiemą pakeikti dėlei anglių brangumo.

Kokia nauda iš lapotų medžių.

Kiekvienas namų savininkas mieste ar ant ukės privalo turėti pasisodinęs ir auginti ties savo namais lapotų medžių. Jeigu mes neįtume naudą lapotų medžių, neteip pačių medžių, kaip jų lapų, tai visi stengtumėsi, kad priešgyvenamąjį namą žaliuotų keliatas grausių lapotų medžių. Žmogus visada nori kvėpuoti tyru oru. Įtraukęs į save tyro oro jį išnaudoja ir kada atgal iš savęs išleidžia, jau tas oras žmogaus yra užnuodytas, nes išleidžia vien anglių rūgštį. Jeigu žmogus išlestoju kvapu turėtų kitas žmogus kvėpuoti, tai turėtų tuojaus numirti. Medžių lapai turi tokias ypatybes, kad sutraukia į save visą tą negerą arba anglinį kvapą kurį žmonės ir gyvuliai iškvėpuoja iš savęs. Yra apskaitliuota, kad vienas vidutinio ugio lapotų medis suima anglinį nuodingą kvapą dvylikos žmonių. Vienas žmogus per dvidešimt keturias valandas išleidžia iš savęs anglinio gazo šimtą galionų. Vienas jardas nuklotų medžių lapais, gali patalpinti savyje vieną galioną to anglinio gazo per dieną. Taigi šimtas kvadratinis jardu medžių lapų, gali paimti iš oro visą tą anglinį gazą, kurį žmogus išleidžia per vieną dieną. Visi mes žinome, kad girioj geresnis ir tyresnis oras negu kur kitur, todėl, kad ten nėra suteršto oro. Žmonės, kurie serga džiova, vežami į tam tikrus namus, kurie randasi tarpe medžių, nes medžių lapai valo orą. Daugiau sveikatos ir ramiau gyventi ten, kur apie namus šlama medžiai.

JUOKAI

Pergreit.

Ponia (vesdama derybas su tarnaita, jieskančia vietos):

— Ar moki gerai šukuoti? — Taip. Bjauriausias kudlas sutaisau į pusvalandį. — Tai per greit.

Nemiga.

Namų savininkas pono lekojui:

— Ar ponas miega geriau negu pirmiau? — O, labai... — Teip? Kas tai gali būti? Na, aš duosiu jam vaistų, kad geriau miegotų, vaistai labai geri. — Tamista savo vaistus geriau sušerk savo blakėms.

Su mielu noru.

Pati (silpnu balsu) savo vyrui:

— Mano vyre, prizadek man, kad man nemirus, palaidosi mane greta pirmojo mano vyro. — Su mielu noru.

Akys kaltos.

Skolininkas:— A, sveikas, kaip jautiesi?

Kreditrus:— O, viskas gerai, tik kasznkas mano akims kenkia...

— O kasgi? — Jau trečias mėnesis kaip nematau jokį centą ateinant nuo tamistos. — ?...

SKAITYTOJAMS INSTRUKCIJOS.

1) Norintiems pamatyti "Dirvą", vieną egzempliorių siunčiama dykai.

2) Prenumerata turi būti apmokėta iš kalno, už metus ar pusę metų. Bertainams prenumeratos ne primame.

3) Pinigus už "Dirvą" reikia siųsti pašto Money Orderiais, Expreso Money Orderiais ar registruotose laiškuose gyvais pinigais. Žemiaus vieno dolerio galima siųsti pašto markėmis. Money Orderiai turi būti rašomi vardu "Dirvos". Tas pats ir su spaudos darbais. Adresuoti galima "Dirvos" administracijai.

4) Už žuvusius siuntinius, kaip pinigų taip ir laikraščio, mes ne atsakome.

5) Prenumeratos laikas skaitosi nuo tos dienos, kurioj prenumerata yra primama.

6) Permainant adresus visuomet reikia aiškiai parašyti vardą su pravarde ir pridėti seną ir naują adresą.

7) Duodant spaudos darbus, norint dasizinti apie prekę, reikia atsiųsti ir rankraštį. Kitaip prekę nuspėsti negalima.

8) Norint gauti atsakymą, visada reikia įdėti atsakymui markę 2 centus. Be to, atsakymas nebus duotas.

Keliaujantiems Agentams

1) Keliaujanti agentai privalo prenumeratoriams išduoti kvitas ir "advaisus" greitai siųsti "Dirvos" administracijai vardu, sykiu su pinigais.

2) Neprivalo imti didesnę prenumeratą negu "Dirvoje" pažymėta.

3) Siuntime pinigų privalo laikytis tų pačių taisyklių, kurios nurodytos skaitytojų instrukcijose 3 ir 4.

4) Keliaudami į naujas apygardas, privalo "Dirvos" administracijai nurodyti tas vietas ir kada ten lankysis, kad "Dirvoje" būtų galima apie tai paskelbti.

5) Vardai ir lankomosios vietos "Dirvoje" yra skelbiamos dykai.

6) Mėnesio bėgyje, negauant 25 skaitytojų, agentūros tiesas "Dirvos" administracija turi tiesą konfiskuoti, panaikinant tokio agento tiesas.

Vietiniams agentams

1) Prenumeratos priėmimo ir administracijon pridedamo taisyklės sektinos kaip ir keliaujančių agentų, pagal par. 1, 2 ir 3.

2) Pavienius numerius parduoti gali tik tokia preke, kokia nurodyta "Dirvoje", ant pirmo puslapio.

3) Už parduotus pavienius numerius, turi su administracija atsieti sulyg 1 diena kiekvieno mėnesio, sugrąžinant neparduotus egzempliorius (pinigai turi būti siųsti sulyg skaitytojų instrukcijų par. 3 ir 4 ir keliaujančių agentų par. 3). To neprisilaikant, turi užmokėti bilas ir kolektavimo kaštus.

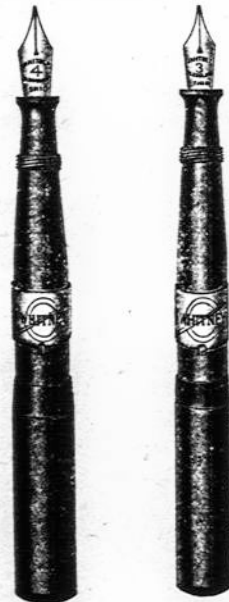
4) Kas du mėnesiai privalo duoti nurodymus, kiek egzempliorių reikalaujama pardavimui.

Laiškai turi būti adresuoti "Dirvos" administracijai. 2004 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio. Administracija.

AUKSINĖS PLUNKSNOS

Laikančios savyje rašalą, yra dabar plačiausiai vartojamos ir tai vienas iš parankiausių rašamųjų įrankių. Todėl visi jas ir perka. Bet jei nori turėti tą parankųjį dalyką, niekad nebandyk pirkinėti pigių, kurios yra parduodamos po 25c., 50c., \$1.00 arba, kad ir \$1.50, nes bus veltas pinigų išmetimas ir tos plunksnos niekad gerai rašyti negal, nes jos padarytos tik dėl apgavystės. Ir todėl norėdamas turėti gerą plunkną, nepirk pigesnę, kaip \$2.00 ir tai tik šios kompanijos, nes bėgyje 3 m. daug esome mes jų pardavę ir visi mūsų viengėnčiai kostumieriai yra patenkinti ir užgandinti.

PREKĖ
Nuo \$1 iki \$10.00.

GAUNAMOS

"DIRVOS"
Knygyne
2004 ST. CLAIR AV.

Pardavimai.

Puikus namas prie Superior Ave., po No. 6507, Biznio distrikte. Kas pirsks, tas nesigraudins. Labai lengvos išlygos. Dasizinkite ten pat.

Pigiaus parduoda šildomas, pečius, Base Burne, ant kietu angliu. Galima sušildyti 6 kambarius.
6721 Edna Ave.

Parduoda farma su visais reikalingais triobėsiais už \$2,500, 40 akrų žemės. Išmainome ant kitokio nejudamos savasties arba parduodame. Kreipkitės laišku arba ypatingai.
L. Bednarski,
2110 Prospect Ave.

Ištremtinių Pajieškojimai.

V. Švermickas jiesko savo brolio J. Švermicko, buvusio Chicagoje, ir Motiejaus Stanyno, gyvenančio kas-zinkur Ohio valstijoje.

Mikas Pajaujįs jiesko brolio Adolfo Pajaujo, gyvenančio nežinia kur Amerikoje.

Vincas Rutkauskas jiesko švogerį: Kazio Skystimo, Motiejaus Jasiukevičiaus ir Banionio, gyvenančių Shendanoah, Pa.

Juozas Senkus jiesko Ju-ro Jokymo, dėlei jo brolio ir sesers.

Jų visų adresas: Russia-Tavricheskaja gubernia, Simferopol, Novij gorod. M. O. Vasilkovskomu. Dla peredači Vikičtiju Rutkovskomu (arba kitam kuriam iš augščiausių paminėtų).

KAS REIKALAUJA NUOŠIMČIO?

Ta ypata pirmutinė reikalauja nuošimčio, kuri sunkiai dirbo ir taupė savo pinigus.

Dabar jis leidžia savo pinigų dirbti, o jis ilsi.

Tamista ir gali padaryti teip.

Mēs mokame 5 nuošimčius už sutaupytus pinigus.

THE ST. CLAIR AVE.
Savings & Loan Co.
2006 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Jonai, kur-gi tu taip skubiai bėgi?

W. WISNIEWSKI

1024 KENILWORTH AVE. S. W.

Na tai ką gi ten veiksi. "Na, ar-gi tu Juozai dar nežinai, kad mano rytoj vestuvė, tai bėgu nusipirkt GERŲ CIGARŲ." O-o-o taip, ta ir aš kitokių nė nerukau. Tai labai geri cigarai.

Tinkamiausias lietuviams laikraštis yra "DARBININKAS"

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir su batomis.

"DARBININKAS" paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijas, apie darbininkų judėjimą.

"DARBININKAS" paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymui, raštų pačių darbininkų.

"DARBININKAS" paduoda svarbiausius nuotikius visame pasaulyje, indomiausias žinias ir žingėidžiausius atsitikimus.

"DARBININKAS" visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdelių ir apysakėlių.

"DARBININKAS" visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.

"DARBININKAS" nuolatai išleidinėja knygelių, kurių dailumu, gražumu, turiningumu, pigumu viršija visas išleistuves.

Skaitykite ir platykite "Darbininką" ir jo leidinius. Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams \$3.00; pusmečiui \$1.50; vieną kartą savaitėje, užsisakant tik subatinius 8 pusl. numerius, metams \$1.50, pusmečiui 75c.

Adresas:

"DARBININKAS"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"DIRVOS" SPAUSTUVĖ

Atlieka Visokius SPAUDOS DARBUS

MUSŲ SPAUSTUVĖ SPAUSDINA knygas, konstitucijas, plakatus, cirkuliorius, visokias kvitas, laiškus antgalvius, kopertus, tikietus, vizitines korteles, ir t.t. Kadangi mūsų spaustu-vė įrengta sulig naujausios mados mašinomis ir raidėmis, todėl ir spaudos darbus atliekame dailiai, greitai ir pigiai

Siųsdami užsakymus adresuokite šitaip:

"DIRVA"

2004 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VIETINĖS ŽINIOS

Savaitinis Kalendorius

Spalis.

14 S. — Kaliksto
15 N. — Teresės — 18 po S.
16 P. — Jadvygos
17 U. — Viktoro
18 S. — Lukošiaus
19 K. — Jono Kant.
20 P. — Alakntoro

"LIETUVIŲ DIENA"

Jau tik 18 dienų liko iki "Lietuvių Dienai", kurioje bus renkama pašel-pa Lietuvai. Rengkitės visi prie tos dienos. Ruoškitės prie darbo. Pasistengkite, kad ta diena atneštų naudą badaujantiems mūsų bro-liams ir seserims.

Lietuva šaukiasi pas mus pagalbos. Išgirsime jos šauksmą ir atminime, kad tai yra šauksmas mūsų moti-nos, mūsų tėvynės. Jieškoki-me jai pašelpo. Neškime jai pagalbą!

Svečių prakalbos. Perei-tame nedėdienyje, Flynn salėje atsibuvo prakalbos, kur kalbėjo gerbiami sve-čiai p. M. Yčas ir kun. Žilinskas. Žmonių prisirinko pilnutė salė, apie 700 žmo-nių, o apie 400 turėjo grįžti nuo salės durių, nes nega-lėjo sutilpti. Veržimasis sa-lėn pasiliovė tik tada, kada policija privertė išsiskir-syti visus tuos, kurie radosi už salės durių, išimant tuos, kurie buvo vakaro darbi-ninkais. Didelis nepatogu-mas buvo, kad dėl laiko trumpumo, rengėjai negalė-jų gauti didesnės salės, nes dabar, rudens laikui, salės pasamdamos iš anksto. A-part prakalbų, kurios tęsė-si apie tris valandas, Teat-raliskojo Choro giedorių būrelis (visas choras daly-vauti negalėjo dėl estrad-os mažumo), vadovaujant ir akompanuojant p. Kramp, choro vadui, sudainavo "Sve-čių giesmę", "Lietuvos Bau-blių". Akompanuojant p. Kramp, Ignatavičiūtė su-dainavo solo "Atsiveikini-mas su Alpais" ir "Užsima-sčius mergelė". Daudžiat sudainavo solo "Tykiai, ty-čiai Nemunelis" ir "Klau-sykis mergužele". Maroziu-tė sudainavo solo "Meilės skausmai" ir "Paukšteliai mieli". Akompanuojant p. Greičiui, p. Greičienė su-dainavo solo "Vieną rytelį" ir "Našlaitę". Vyčių 25 kp. choro kvartetas sudainavo dvi daineles. Dainos labai patiko, kaip publikai, taip ir gerbiams svečiams. Kvarteto dainos išėjo labai silpnai, ypač "Eikim vyčiai". Publika kvatote kvatojo iš jų dainavimo, nes harmoni-ja buvo panaši į vaikų rė-kavimą. Stebėtina, kad toks dailus ir didelis choras gali tik tokį kvartetą pastatyti prieš publiką ir tai jau ne-pirmą kartą; p. Šalčiaus prakalbose tas kvartetas pa-sirodė irgi nedaug geres-niu.

Aukų nukentėjusiems nuo karės surinkta: M. Šimonis su M. Zitkevičiene \$93,50, K. Petraitis su J. Skripkau-skiute \$91,35, K. Aksomai-tis su B. Skriukauskite - \$93,20, V. ir P. Glugodai - \$79,50, A. Zdanavičius su A. Malskiute \$45,65, ir J. Ce-riauka su E. Mikalavičiute \$52,10. Viso aukų surinkta \$455,30. (aukautojų vardai bus paskelbti kitame nume-ryje).

Ižangos surinkta \$100,05, išlaidų buvo \$36. Liko Lietuvos sušelpimui \$519,35.

Lankėsi svečiai. Pereita-me nedėdienyje "Dirvos" redakciją atlanke gerbia-mas svečias p. M. Yčas, na-ras Rusijos Dumos. Pas-veikinti gerbiama svečia su sirinko keliatas vietinių lie-tuvių, beje: pp. K. Akso-maitis, V. Jankauskas, P. Šukis, J. Gritė, K. Žilinskas ir kiti. P. Yčas yra labai simpatiškas ir mandagus sa-vo švelnioje kalboje visiems patinkantis Lietuvos vyras. Jis savo pasikalbėjime su susirinkusiais papasakojo daug dalykų apie Lietuvą, Lietuvos veikėjus ir veikian-čias draugijas. Po trijų valandų pasikalbėjimo, sve-čių palydėjo į Statler vieš-butį J. Gritė ir V. S. Joku-bynas.

Tą pačią dieną, p. Yčo kelionės draugas, kun. J. Žilinskas, vietinėj lietuvių šv. Jurgio bažnyčioj laikė sumą, sakė pamokslą ir ra-gino visus skaitlingai susi-rinkti į prakalbas.

Panedėlyje kun. Žilinskas atlanke savo seną draugą kun. M. Pėžą, kurs serga šv. Aleksijaus ligonbutyje ir 12 valandą išvažiuo su p. Yču į Pittsburghą, kur vakare turėjo prakalbas. Iš Pittsburgho svečiai važiuos į Washington, D. C., kur atlankys kongreso posėd-žius, vėliaus atlankys Wil-kes-Barius, Philadelphia, Scrantoną, paskui grįžt į Brooklyną, kur dalyvaus laikraštinių seime ir iš ten važiuos į Bostoną. Pas-kui p. Yčas kelias į Euro-pą, o kun. Žilinskas pasi-likis tulam laikui Ameriko-j ir atlankys kitas lietuvių kolonijas (žadėjo dar kartą atlankyti Clevelandą ir Chi-cagą). Jie labai apgaulauja, kad negalėjo atlankyti vi-sas Chicago apielinkes, į kurias buvo kviešti, ypač į Rockfordą, iš kur kun. Taškunas buvo į Chicagą atvažiuavęs net du kartus juos kviešti.

Anglų spauda apie Lietu-vą ir lietuvius. Clevelando decizijos laikraštis "The Catholic Universe" 14 nu-meryje patalpino straipsnį "A Plea for the Lithua-nians", kur po trumpo at-kreipimo atydos skaityto-jams, žemiaus telpa straips-nis po antgalviu "Sopulių žemė". Čia trumpai nupie-šta Lietuvos praeitis, jos vargai ir baigiama jautriais žodžiais, nurodant Lietuvos ir lietuvių sielvartai šiose dienose, dėl Europos ka-rės. Galiausiai užbaigiama prašymu ištieti pagalbos ranką ir sušelpi aukomis Lietuvą, "Lietuvių Dieno-j". Po straipsniu pasirašo p. Pierre Steponas Villmon-tas. Čia pat pridėta ir pro-klamacija prezidento Wilso-no.

Šis straipsnis, be abejo-nės bus gera agitacija tarp Clevelando svetimtaučių. "Cleveland Plain Dealer" patalpino pusėtiną straips-nelį iš pasikalbėjimo savo reporterio su p. Yču ir kun. Žilinsku, kur išdėstoma Lie-tuvos praeitis ir dabartis, Lietuvos šiandieninis stovis ir lietuvių apverktinas gy-venimas, kurį atjaučia sve-timos šalys ir kam rengiama "Lietuvių Diena".

Draugystės, kurios turi "Dirvą" už Organą.

Valdyba Dr. D.L.K. Vytauto Gvardijos, po prie-globa ir Petro. Cleveland, Ohio.
Pir. J. VERSIAKAS,
8123 Korman Ave.
Vice-pirm. F. SAUKEVIČIUS,
1115 E. 88th Str.
Nut. rašt. S. BINKIS,
615 E. 97th Str. N.E.
Izdo rašt. A. REMEIKA
8024 Sovinaki Ave.
Izidin. M. SAUKEVIČIUS,
3815 Kelly Ave.
Vadas ir Komandierius
K. SAIMONAS, 848 E. 143rd Str.
Kapitonas J. KILKAUCKAS 3816 Kelly av.
Kapiton. J. SABALIAUSKAS, 615 E. 97th Str. N.E.
Lietuvinas J. ŠUKYS, 615 E. 97th Str. N.E.
Oficerius J. MAČIULAITIS, 2003 Hamilton av.
Oficerius J. T. NEURA, 2202 Hamilton av.
Fetfėb. M. ABUKAUSKAS, 2002 Hamilton av.
Signalistas
M. GRUDIS, 2011 Hamilton Ave.

Valdyba Lietuvos Sūnų Kareivių šv. Kazimiero Gvardijos Cleveland, Ohio.

Pirmin. J. MAKSIMAVYČIUS,
1542 E. 36th Str.
Vice-pirm. F. BARANAUSKAS,
3816 Kelly av.
Nutar. rašt. J. POVLONIS,
5915 Dibble Ave. N.E.
Fin. rašt. CIP. SELICKAS,
6202 Healey Ave. S. E.
Izidin. J. MISKINIS,
1522 E. 35th Str.

KARIŠKA VYRIAUSYBĖ:
Kapiton. J. RAKAUSKAS, 7028 Superior Ave.
Oficeriai:
P. ŠARKAUSKAS, 1301 E. 65th Str.
J. MAKSIMAVYČIUS, 1542 E. 36th Str.
J. ŠUTRIS, 1088 E. 79th Str.
J. URSAITIS, 1448 E. 23rd Str.
J. GAIDELIS, 1402 Oregon Ave.
Signalistas
J. SALČIUS, 1399 E. 41st Str.

Valdyba Draugystės šv. Kazimiero Karaliaičio Norwood, Mass.

Pirmin. JURGIS VERSIAKAS,
1184 Wash Str.
Vice-pirm. KLEM. SPIRIDAVIČIUS
1025 Washington Str.
Prot. sekr. ADOL. KAVOLIAUSKAS,
1167 Washington Str.
Fin. sekr. JON KAVOLIAUSKAS,
13 Luis Ave.
Izidin. JUOZAS AKUNEVIČIA,
23 Dean Str.
Maršalka JONAS VILKIŠIS,
1162 Washington Str.

Draugijų Reikalai.

Lietuvos Sūnų Kareivių švento Ka-zimiero Gvardija laikys šventinį susi-rinkimą ateinantį Nedėdienį, 15 d. Spalio, ant Žvaigždės svetainės, 2041 Hamilton gat. Visi nariai neatbūti-nai turi susirinkti ant 2 val. po pietų. Turėsime daug naujų nutarimų, kaslink naujos konstitucijos.

D. L. K. Vytauto Gvardija po glo-ba sv. Petro, turės bėrtinį susi-rinkimą 18 d. Spalio, ant Žvaigždės svetainės po No. 2041 Hamilton av. Malonėkite visi susirinkti ant šio su-sirinkimo, nes labai yra svarbių rei-kaų. Atsiveskite prisirašyti naujų narių.

K. Saimonas.

Didelį balių su teatru rengia D. L. K. Vytauto Gvardija, nedėlio 22 d. Spalio, Warwaerts Turn svetainėje, 1610 E. 55 st. Programą išpildys Lietuvos Vyčių 25 kp. Muzika bus C. L. T. beno. Vakaras bus margas ir puikus. Todel užkvičiame visus Clevelando ir apielinkės lietuvius at-silankyti. Jaunikačiai, kurie nori prisirašyti prie mūsų Gvardijos, ga-lės tame vakare prisirašyti.

Komitetas.

Lietuviai ir kitatai glogrargaa Lietuviai ir kitatai, kurie dirba viduje Tellings Belle Vernon kompa-nijos dirbtuvė, turės susirinkimą Subatos vakare, Spalio 14 d. Prasi-dės 8 val vakar. Šis susirinkimas turi didelę svarbą, nes viduje dir-bantieji darbininkai, kurie jau ke-ltinas mėnuo priguli prie unijos ir negauna dar nieko naudos iš to, tu-rės prieti kot nors gal, arba nuo-sprendi. Lietuviai, minėtoji dirbtuvė dirbant privalo ateiti visi, nes bus ir lietuviškai apkalbama dalyka.

TMD. 20 kuopa turės su-sirinkimą 13 diena Spalio, Petnyčioj, Žvaigždės svetai-nė, 2041 Hamilton ave, 7:30 vakare. Visi nariai malonėsit atsilankyti del svarbių dalykų. Bus dali-namos knygos tik ką išėjusios iš spaudos.

Ateinantį nedėdienį, Spa-lio 15 d., 1916 m. 1:30 v. po pietų Žvaigždės svet., A. L. T. S. 18 kuopos atsibus su-sirinkimas. Visi nariai ma-lonesite atsilankyti

Nedėlio, 15 d. Spalio Cle-velando Lietuviškas Tautiš-kas Benas rengia puikų me-tinį koncertą Warwaerts Turn svetainėje, 1610 E. 55 St. Prasišdės 4:30 po piet. Visi clevelandiečiai yra kvie-čiami atsilankyti. Bus ko paklausyti.

THE ST. CLAIR AVE. SAVINGS & LOAN CO.

ĮKORPORUOTA PER OHIO VALSTIJOS VALDŽIĄ.
Už padėtus pinigus mokame penktą nuošimtį nuo die-nos padėjimo iki dienos atėmimo.
Taipgi taupymą galima pradėti nuo vieno dolerio (\$1.00) ir aukštyt.
Viršminėta banka siunčia pinigus į visas dalis svieto.
Parduoda laivakortes ir money orderius.
Apsaugoja nuo ugnies namus ir namų rakandus.
Atliekame rejeentališkus reikalus.
Perkame ir parduodame namus ir lotus.
Skoliname pinigus ant savasčių (property) ant lengvų išlygų.

BANKOS VALANDOS:
Nuo 8:00 ryte iki 9:00 vakare.
THE ST. CLAIR AVE. SAVINGS & LOAN CO.
2006 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.
Prospect 953 Central 6488

DR. J. ZWICK,

LIETUVIŠKAS GYDYTOJAS.
1935 St. Clair Ave. N.E.
(Ant kampo St. Clair ir East 20 gatvės)
Ant Pakilio Apteikos.
OFISO VALANDOS:
Ryte: nuo 9:30 iki 10:30.
Vakare: nuo 6 iki 7:30.
TELEFONAI:
Cuy. Centr. 4238, Bell Prosp. 979.
Gyvenimo Telefonas:
Prisc. 1558-8

Krajava Pirtis

Jeigu nori taip, kaip Lietuvoje puikiai išsivonoti karstame garsu vanta, tai atsilankyti į mūsų PIRTĮ.
Atidara košna dieną nuo 12:00 dienos iki 12:00 nakties. Subatos per išta tač. Serodas dal moterų.
Galima suakabėti lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Taip-ji statome laukia.
A. SOGOLOWITZ,
2347 E. 38 OATVE. Arti Woodland.
Central 2556-W

Šeimyniški vaistai, kuriuos kiekvienas privalo turėti savo namuose.

Pakelcio Kraujo Valytojas. (Blood Purifier) Geras vaistas kraujo valymui, nuo reumatizmo ir kitokių užsienėjusių ligų Prekė \$1.00.
Pakelcio Plaučių Balsamas. Geras vaistas nuo kasulio, šalčio, bran-kyties ir visų gerklės ir plaučių ligų. Prekė 25.
Pakelcio Vaistas nuo Nuospaudų (Corn Cure) Greitai nugaldo ko-jų nuospaudas Prekė 25c.
GAUNAMOS LIETUVIŠKOJ APTEIKOJ PAS:
C. PAKELTIS,
1937 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

ŠOKIŲ MOKYKLA

PROF. KLIMAVYČIAUS
3704 SUPERIOR AVENUE. TARPE E. 36 IR 38 GATVĖS
Vyrams \$4.00 Merginoms \$2.00 už 10 LEKCIJŲ.
Lektijos atsilauka kas Panedėlio ir Pėtnyčios vakarais nuo 8:00 iki 11:00 valandų.
Vaikiniai ir Merginos! Kurie norite dailiai išsilavinti šokius šokti, tad atsilankykite į viršnurodytą vietą, o mes gvarantuojame, jog išmokinsime visokius šokius ir trum-pą laiką besikurtimo, ar jauna, ar sena. TEL. CUY. CENTRAL 7622-R

ALEKNAIRBUKAUSKAS

pirmos klasos
Mėsinyčia ir Daržovių
KRAUTUVE
Išvežioja užsakymus į visas da-lis miesto. Draugijų vakarų ren-gėjai! Paveskite mums ap-rūpinimą jys rengiamus vakarus valgomais dalykais, mes turėdami mašiną išvežiojimi greičiausiai ir tinkamai išpildisime.

6712 SUPERIOR AVE.
Rosedale 165-W Princeton 1081-C

"Dirvos" Agentai

A. Rukas.
Kelijantis "Dirvos" a-gentas, šiomis dienomis lan-kysis New Jersey valstijoje, Trentone, Burlingtone, Roe-blinge ir kitur. Pas jį galite užsirašyti "Dirvą" ir jam užmokėti prenumeratą, kai-po mūsų įgaliotam agentui.

Administracija.

New Britain ir apylin-kės Lietuviams.

Kas iš New Britain, Conn ir jo apielinkės nori užsira-šyti "Dirvą" ar gauti pa-vieniais numeriais, gali kreip-tis prie mūsų agento Vac-lovo Gilevičio, 89 John st. New Britain, Conn. ir pre-numerata galima jam už-mokėti.

"Dirvos" Administracija.

J. ZAUNES,

LIETUVYS
Iškabų--Šildų
DIRBĖJAS
STIKLO, ELEKTROS IR MEDŽIO.
1329 ST. CLAIR AV.
Room 16.

PETRAS BAKIS

LIETUVYS
PUIKŲ PULRUMI
Taipgi visokių minkštų gėrimų saldinių, Cigarų, Cigaretų, Ta-bako ir t. t. Tad užkviči ger-biamus savo viengencius lie-tuvius atlankyti ir mane, o busite užgėdinti.

1648 St. Clair Avenue N.E.
Arti E. 17 gatvės.

Dr. FRANCIS KENNADY,

DENTISTAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 9:00 ryto iki 12:00 dienos ir nuo 1:00 iki 5:30 vakaro.
Panedėlio, Utarninkų ir Seredų vakarais nuo 6:00 iki 7:30.
Bell Rosedale 2377-W Cuy. Cent. 6678-R
5402 Superior Avenue
Cor. E. 56th Str. CLEVELAND, O.

Pas kurčius galima viasos užsiekyti "DIRVA" ir užsimekėti prenumeratą. PHILADELPHIA, PA.
A. Rukas, 2544 E. York str.
NEW BRITAIN, CONN.
Vael. Gilevičia, 89 John Street.
SHENANDOAH, PA.
T. P. Krišnauskas & Co. 102 East Centre st., CLEVELAND, O.
Jurgis Bressaitis, 7700 Aberdeen ave.

CLEVELAND'O LIETUVIŠKA
Namų ir Paskolos
BANKA
Atsakančiausis įstaiga Cleveland'e pinigų sutaupinimui, Prižiurima ir įkor-poruota per valdžią valstijos Ohio ant
\$250,000.00
Priimame sutaupinimui pinigus ir už padėtus pinigus mokame 5%
OFISO VALANDOS:
Nuo 7:30 iki 10:30 Utarninkų vakarais.
Nuo 7:30 iki 9:30 Subatų vakarais.
1934 St. Clair Avenue N.E.

T. NEURA
BUČERNĖ IR GROSERNE
Daugumas mūsų lietuvių ikišioliai negalėjo pas mus atsilankyti del tolimo atėjimo. Bet dabar mes, norėdami kuogeriausiai patarnauti, pra-dėjom visokius orderius pristatyti į namus. Galite įduoti orderius per mūsų važiuotoją arba atsilankę į mūsų krautuve. Mes visados atengei-mės sanžiningai patarnauti mūsų kostomerius. Prekes darysime kuoze-miausias, tavorą duosim kuogeriaus. Brangūs broliai ir seseris nepa-mirškite mūsų krautuves. Ateikite ir pabandykite, o tasyk peratitkrin-site, jog ką šneku yra gyva tiesa.
2202 HAMILTON AVE. Cuy. Central 1781-L

Gerieusios Gyduolės
DEWOYN'S
APTEIKOSE
1653 St. Clair Av. Prie E. 17 g.
6502 Fleet Ave., Cor. E. 65th (Tod)
Čia dirba lietuvių registruotas aptieki-nius - A. ZAPARAS.
5608 Fleet Ave., Cor. E. 57th.
Čia dirba lietuvių registruotas aptieki-nius - J. SMALIS.
4052 E. 71st Cor. Harward
3878 E. 71st, Cor. Lansing
Lietuviams pas lietuvių aptiekorius ga-lima gauti teisingus patarimus.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

KNINGYNĖ GAUNAMOS KNINGOS:-

Aisopo Pasakos — pusl. 364	12.25
Andersono Pasakos — pusl. 82	20c.
Apie Sveikata — pusl. 16	10c.
Audra Rosijoje — pusl. 65	20c.
Diedai ir Gražina — pusl. 61	25c.
Japonų Konstitucija — pusl. 61	20c.
Kaip Bulgari ingijo laisvę (dalis I)	20c.
Kaip Bulgari ingijo laisvę (dalis II)	20c.
Kaip Japonai gyvena dabar — pusl. 48	10c.
Kas iš ko pareina? — pusl. 52	20c.
Kelionė į Europą — pusl. 52	10c.
Kelionė į Sidlavą — pusl. 48	15c.
Konradas Valenrodas — pusl. 24	15c.
Ko mus mokina žvaigždės? — pusl. 32	10c.
Kražių skerdynė ir jos pasekmės	15c.
Kuomi žmonės gyvena — pusl. 56	15c.
Kun. A. Burba — pusl. 20	20c.
Kaip gyvena Latviai — Suomia — Anglai, — pusl. 65	20c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180	40c.
Lietuvių tautos klausimas Europos karės metų — pusl. 102	35c.
Lietuvos Gaspadinė — pusl. 80	25c.
Mainieris ir Leberis — pusl. 60	15c.
Našlaitė — pusl. 22	10c.
Naujas budas išmokyti rašyti — pusl. 24	10c.
Nuo degtinės — pusl.	10c.
Padėjimas Lietuvių tautos rusų viešpatijoje — pusl. 120	\$1.00
Paslinkai Lietuvoje — pusl. 16	5c.
Persėjimai apie šventą tikėjimą	10c.
Rodos motinoms — pusl. 18	5c.
Sulaukė — pusl. 132	25c.
SLA. Istorija (1886—1915) \$1.50; audimo apdar.	\$2.00
Švintant — pusl. 126	25c.
Tamošius Besotis — pusl. 24	5c.
Trachoma — prie šviesos — pusl. 100	20c.
Vaikų Draugas — pusl. 64	15c.

Visas šias knygyles SLA. nariai gauna už pusę kainos.
Reikalaudami knygų, parašykite aiškiai knygos vardą.
Pinigus geriausiai siųsti per pašto Money Or-derį, paprastame laiske, užadresuojant:
A. B. Strimaitis,
307 W. 30th ST. NEW YORK, N. Y.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj
VIENYBE LIETUVINKU
Eina jau 30-tus metų.
Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusl metų. Kanadoje \$2.50 metams; \$1.25 pusl metų. Anglijoje, Lietuvoj ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusl m. Patatimul visų sum. siunčiam dovana! Knygų katalogų siunčiame ant paraš-lavimo dovanai.
J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

L. Bednarski
Namų ir Farmas
Išimaino visokias nejudinamas savastis. Kreipkites laišku ar be ypataikais.
L. BEDNARSKI,
2110 Prospect Avenue.